KOMISJA WSPÓLNOT EUROPEJSKICH

Bruksela, dnia 6.7.2007
KOM(2007) 387 wersja ostateczna

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

dotycząca podpisania konwencji między Wspólnotą Europejską oraz Republiką Islandii, Królestwem Norwegii, Konfederacją Szwajcarską i Królestwem Danii o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych

(przedstawiony przez Komisję)

UZASADNIENIE

1. Tło polityczne i prawne

W dniu 16 września 1988 r. państwa członkowskie Wspólnot Europejskich oraz Republika Islandii, Królestwo Norwegii i Konfederacja Szwajcarska podpisały konwencję z Lugano o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych. Powyższa konwencja, zwana dalej „konwencją z Lugano", rozszerzyła zakres zastosowania postanowień konwencji brukselskiej z 1968 r. – mającej ten sam zakres przedmiotowy i zawartej między państwami członkowskimi WE – na niektóre państwa będące członkami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu.

W latach 1998-1999 podjęto negocjacje w sprawie rewizji konwencji brukselskiej z 1968 r. i konwencji z Lugano z 1988 r. w ramach doraźnej grupy roboczej, rozszerzonej o przedstawicieli Szwajcarii, Norwegii i Islandii. Negocjacje te doprowadziły do przyjęcia projektu konwencji przygotowanego przez wspomnianą grupę roboczą. Projekt został zatwierdzony przez Radę w dniach 27-28 maja 1999 r. (JUSTCIV 60 z dnia 30 kwietnia 1999 r.).

Od czasu wejścia w życie Traktatu z Amsterdamu z dnia 1 maja 1999 r. kwestie objęte zakresem konwencji brukselskiej z 1968 r. stały się, na mocy art. 61 lit. c) i art. 65 Traktatu WE, przedmiotem polityki wspólnotowej. W rezultacie konwencja brukselska z 1968 r. została przekształcona w rozporządzenie, a konkretnie w rozporządzenie (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych. Przy tej okazji unowocześniono postanowienia konwencji brukselskiej, przyśpieszono również i usprawniono działanie systemu uznawania i wykonywania orzeczeń.

Ze względu na zbieżny charakter systemu „brukselskiego" (WE) i „lugańskiego" w zakresie jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, konwencja z Lugano z 1988 r. musi zostać zmieniona stosownie do zmian wprowadzonych w systemie „brukselskim". W szczególności należy wzajemnie dostosować oba systemy uznawania i wykonywania orzeczeń, aby osiągnąć taką samą intensywność obiegu orzeczeń z zainteresowanymi państwami EFTA.

W dniu 22 marca 2002 r. Komisja przedstawiła zalecenie dotyczące decyzji Rady upoważniającej Komisję do otwarcia negocjacji w sprawie przyjęcia między Wspólnotą i – na podstawie protokołu w sprawie stanowiska tego kraju – Danią z jednej strony oraz Islandią, Norwegią, Szwajcarią i Polską z drugiej strony, konwencji o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych mającej zastąpić konwencję z Lugano z dnia 16 września 1988 r. (SEC(2002) 298 wersja ostateczna).

Podczas posiedzenia w dniach 14-15 października 2002 r. Rada przyjęła wytyczne w negocjacyjne, upoważniając Komisję do rozpoczęcia negocjacji dotyczących nowej konwencji z Lugano.

Podczas posiedzenia w dniach 27-28 lutego 2003 r. Rada zdecydowała się zwrócić do Europejskiego Trybunału Sprawiedliwości o przedstawienie opinii, czy zawarcie nowej konwencji z Lugano należy do wyłącznej kompetencji Wspólnoty, czy też do obszaru kompetencji dzielonych między Wspólnotę i państw członkowskie. W opinii nr 1/03 z dnia 7

lutego 2006 r. Europejski Trybunał Sprawiedliwości stwierdził, że zawarcie nowej konwencji z Lugano podlega całkowicie wyłącznej kompetencji Wspólnoty.

Po przedstawieniu opinii przez Trybunał wznowiono negocjacje i zakończono je w dniu 28 marca 2007 r. w Brukseli.

Zgodnie z postanowieniami art. 1 i 2 Protokołu w sprawie stanowiska Danii, stanowiącego załącznik do Traktatu o Unii Europejskiej oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską, Dania nie uczestniczy w wykonaniu tytułu IV Traktatu. W rezultacie wspólnotowe instrumenty przyjęte, między innymi, w dziedzinie współpracy sądowej w sprawach cywilnych nie są wiążące dla Danii ani nie mają do tego kraju zastosowania. To z kolei oznacza, że w omawianym kontekście Dania uczestniczy w nowej konwencji z Lugano jako jedna z Umawiających się Stron, a nie państwo członkowskie Wspólnoty Europejskiej. Przepisy rozporządzenia (WE) nr 44/2001 znajdą zastosowanie w stosunkach między państwami członkowskimi WE i Królestwem Danii od dnia 1 lipca 2007 r., zgodnie z Umową pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Brukseli w dniu 19 października 2005 r.

2. Wyniki negocjacji

Komisja prowadziła negocjacje dotyczące nowej konwencji z Lugano według wytycznych negocjacyjnych Rady, koordynując swoje działania ze specjalnym komitetem wyznaczonym przez Radę do wspierania Komisji w trakcie negocjacji.

W związku z powyższym w konwencji w szczególności:

- ogólnie dostosowano tekst konwencji do tekstu rozporządzenia (WE) 44/2001, zarówno w zakresie postanowień dotyczących jurysdykcji, jak i tych odnoszących się do uznawania i wykonywania orzeczeń, wprowadzając przy tym pewne niewielkie zmiany i wyjaśniając niektóre postanowienia. W odniesieniu do jednej z tych zmian, dotyczącej art. 22 ust. 4 konwencji, WE ogłosi, w momencie ratyfikacji konwencji, swój zamiar wyjaśnienia zakresu art. 22 ust. 4 rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001, celem objęcia nim właściwego orzecznictwa ETS dotyczącego procedur związanych z rejestracją lub ważnością praw własności intelektualnej, zapewniając tym samym zgodność tego orzecznictwa z art. 22 ust. 4 konwencji. W tym kontekście przywołane zostaną wyniki analizy zainicjowanej przez Komisję celem oceny stosowania rozporządzenia (WE) nr 44/2001;

- zmieniono tekst konwencji tak, by uwzględniał on wyłączne kompetencje Wspólnoty Europejskiej do zawarcia nowej konwencji z Lugano;

- zmieniono tekst konwencji tak, by uwzględnić specyficzną sytuację Danii;

- ustanowiono system rozdzielnego stosowania konwencji z Lugano i rozporządzenia (WE) 44/2001, podobny do systemu ustanowionego w art. 54b konwencji z Lugano z 1988 r.;

- przewidziano, w art. 67, możliwość zawierania lub dalszego stosowania wcześniej zawartych przez Umawiające się Strony międzynarodowych umów w szczególnych dziedzinach, stanowiąc w tym kontekście, że w przypadku orzeczenia wydanego na podstawie takiej umowy możliwe jest powołanie się na dodatkowe przesłanki odmowy

uznania i wykonania tego orzeczenia w państwach członkowskich WE, jeżeli pozwany ma domicyl w jednym z tych państw;

- ustanowiono, w art. 68, warunki, na jakich Umawiające się Strony mogą zawierać lub nadal stosować wcześniej zawarte z państwami trzecimi umowy międzynarodowe wyłączające uznawanie i wykonywanie orzeczeń wydanych przez sądy państwa związanego konwencją przeciwko pozwanym mającym domicyl lub zwykłe miejsce pobytu w państwie trzecim, jeżeli jurysdykcja do wydania orzeczenia mogła zostać oparta wyłącznie na „słabych", abstrakcyjnych przesłankach;

- przewidziano możliwość rozszerzenia zakresu stosowania nowej konwencji na niektóre terytoria pozaeuropejskie należące do terytorium państw członkowskich, lub terytoria, za których stosunki zewnętrzne państwa członkowskie ponoszą odpowiedzialność, aby zachować historyczno-geograficzny zasięg zastosowania konwencji brukselskiej z 1968 r. i konwencji z Lugano z 1988 r. W przypadku takiego rozszerzenia zakresu w stosunkach między państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej a tymi pozaeuropejskimi terytoriami nowa konwencja zastąpi konwencję brukselską z 1968 r.;

- dodano postanowienie mówiące o tym, że nowa konwencja zastąpi także konwencję z Lugano z 1988 r., w trybie ustalonym w przepisach przejściowych.

3. Wnioski

Ze względu na pozytywny wynik negocjacji Komisja zaleca Radzie przyjęcie decyzji dotyczącej podpisania konwencji między Wspólnotą Europejską oraz Republiką Islandii, Królestwem Norwegii, Konfederacją Szwajcarską i Królestwem Danii o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych.

Wniosek dotyczący

DECYZJI RADY

dotycząca podpisania konwencji między Wspólnotą Europejską oraz Republiką Islandii, Królestwem Norwegii, Konfederacją Szwajcarską i Królestwem Danii o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych

RADA UNII EUROPEJSKIEJ,

uwzględniając Traktat ustanawiający Wspólnotę Europejską, w szczególności jego art. 61 lit. c) w związku z art. 300 ust. 2 akapit pierwszy,

uwzględniając wniosek Komisji[1],

a także mając na uwadze, co następuje:

(1) W dniu 16 września 1988 r. państwa członkowskie Wspólnot Europejskich oraz Republika Islandii, Królestwo Norwegii i Konfederacja Szwajcarska podpisały międzynarodową umowę o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych („konwencję z Lugano")[2], tym samym rozszerzając zakres zastosowania konwencji brukselskiej z dnia 27 września 1968 r., dotyczącej tego samego przedmiotu, („konwencja brukselska") na terytorium Islandii, Norwegii i Szwajcarii[3].

(2) Negocjacje w sprawie rewizji konwencji brukselskiej z 1968 r. i konwencji z Lugano z 1988 r. podjęto w latach 1998-99, w ramach doraźnej grupy roboczej, której skład rozszerzono o przedstawicieli Szwajcarii, Norwegii i Islandii. Negocjacje te doprowadziły do przyjęcia projektu konwencji przygotowanego przez grupę roboczą, który został zatwierdzony przez Radę w dniach 27-28 maja 1999 r.

(3) W rozporządzeniu (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych unowocześniono postanowienia konwencji brukselskiej, przyspieszono również i usprawniono działanie systemu uznawania i wykonywania orzeczeń.

(4) Ze względu na zbieżny charakter ustanowionych w konwencji brukselskiej i konwencji z Lugano systemów jurysdykcji oraz uznawania i wykonywania orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, postanowienia konwencji z Lugano powinno się dostosować do przepisów rozporządzenia (WE) nr 44/2001, aby osiągnąć tę samą intensywność obiegu orzeczeń z zainteresowanymi państwami EFTA.

---

1 Dz.U. C […] z […], str. […].
2 Dz.U. L 319 z 25.11.1988, str. 9.
3 Dz.U. L 299 z 31.12.1972, str. 32 (wersja ujednolicona).

(5) Zgodnie z postanowieniami Protokołu w sprawie stanowiska Danii, stanowiącego załącznik do Traktatu o Unii Europejskiej (Traktat UE) oraz Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską (Traktat WE), Dania nie uczestniczy w wykonaniu tytułu IV Traktatu. Aby postanowienia konwencji z Lugano mogły znaleźć zastosowanie wobec Danii, powinna ona przystąpić w charakterze Umawiającej się Strony do nowej konwencji, która ma ten sam zakres przedmiotowy.

(6) Decyzją z dnia 27 września 2002 r. Rada upoważniła Komisję do podjęcia negocjacji między Wspólnotą i – na podstawie protokołu w sprawie jej stanowiska – Danią z jednej strony oraz Islandią, Norwegią, Polską i Szwajcarią z drugiej strony, w sprawie konwencji o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, mającej zastąpić konwencję z Lugano.

(7) Komisja wynegocjowała taką konwencję w imieniu Wspólnoty z Republiką Islandii, Królestwem Norwegii, Konfederacją Szwajcarską i Królestwem Danii.

(8) Zgodnie z postanowieniami art. 3 Protokołu w sprawie stanowiska Zjednoczonego Królestwa i Irlandii, stanowiącego załącznik do Traktatu UE oraz Traktatu WE, Zjednoczone Królestwo i Irlandia uczestniczą w przyjęciu i stosowaniu niniejszej decyzji.

(9) Zgodnie z postanowieniami art. 1 i 2 wyżej wymienionego Protokołu w sprawie stanowiska Danii, kraj ten nie uczestniczy w przyjmowaniu niniejszej decyzji, nie jest nią związany ani nie ma obowiązku jej stosowania.

(10) Przedmiotowa konwencja, parafowana w Brukseli w dniu 28 marca 2007 r., powinna zostać podpisana,

STANOWI, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

Konwencja między Wspólnotą i Republiką Islandii, Królestwem Norwegii i Konfederacją Szwajcarską z jednej strony oraz – na podstawie protokołu w sprawie jej stanowiska – Danią z drugiej strony, o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych, mająca zastąpić konwencję z Lugano z dnia 16 września 1988 r., zostaje niniejszym zatwierdzona w imieniu Wspólnoty Europejskiej, pod warunkiem zawarcia tej konwencji.

Tekst konwencji załączono do niniejszej decyzji.

Artykuł 2

Niniejszym upoważnia się przewodniczącego Rady do wyznaczenia osoby lub osób uprawnionych do podpisania, w imieniu Wspólnoty Europejskiej, konwencji między Wspólnotą Europejską oraz Republiką Islandii, Królestwem Norwegii, Konfederacją Szwajcarską i Królestwem Danii o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń w sprawach cywilnych i handlowych.

Sporządzono w Brukseli dnia

W imieniu Rady
Przewodniczący

ZAŁĄCZNIK

KONWENCJA

o jurysdykcji i uznawaniu oraz wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych

Sporządzona w Lugano dnia …

PREAMBUŁA

WYSOKIE Umawiające się Strony niniejszej Konwencji,

PRAGNĄC wzmocnienia na swoim terytorium ochrony prawnej osób tam zamieszkałych,

ZWAŻYWSZY, że w tym celu konieczne jest określenie międzynarodowej jurysdykcji sądów, ułatwienie uznawania orzeczeń i wprowadzenie sprawnego postępowania zapewniającego wykonywanie orzeczeń, dokumentów urzędowych i ugód sądowych,

ŚWIADOME więzi istniejących między nimi, potwierdzonych w dziedzinie gospodarczej przez umowy o wolnym handlu zawarte między Wspólnotą Europejską i niektórymi państwami członkowskimi Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu,

UWZGLĘDNIAJĄC:

- konwencję brukselską z dnia 27 września 1968 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, wraz ze zmianami wynikającymi z konwencji o przystąpieniu, związanych ze stopniowym rozszerzaniem Unii Europejskiej;

- konwencję z Lugano z dnia 16 września 1988 r. o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, która rozszerza zakres zastosowania postanowień konwencji brukselskiej z 1968 r. na niektóre państwa członkowskie Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu;

- rozporządzenie Rady (WE) nr 44/2001 z dnia 22 grudnia 2000 r. w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, które zastąpiło wyżej wymienioną konwencję brukselską;

- Umowę pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Brukseli w dniu 19 października 2005 r.;

PRZEKONANE, że wskutek rozszerzenia zakresu obowiązywania zasad ustanowionych w rozporządzeniu (WE) nr 44/2001 na Umawiające się Strony niniejszej konwencji nastąpi zacieśnienie współpracy prawnej i gospodarczej,

PRAGNĄC zapewnić jak najbardziej jednolitą wykładnię niniejszej konwencji,

POSTANOWIŁY w tym duchu zawrzeć niniejszą konwencję oraz

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

TYTUŁ I

ZAKRES

Artykuł 1

1. Niniejsza konwencja ma zastosowanie w sprawach cywilnych i handlowych, niezależnie od rodzaju sądu. Nie dotyczy ona w szczególności spraw podatkowych, celnych ani administracyjnych.

2. Konwencji nie stosuje się do:

a) statusu prawnego oraz zdolności prawnej i zdolności do czynności prawnych osób fizycznych, stosunków majątkowych wynikających z małżeństwa, prawa spadkowego włącznie z testamentami;

b) upadłości, układów i innych podobnych postępowań;

c) ubezpieczeń społecznych;

d) sądownictwa polubownego

3. W niniejszej konwencji pojęcie „państwo związane niniejszą konwencją" oznacza każde państwo będące Umawiającą się Stroną niniejszej konwencji lub państwem członkowskim Wspólnoty Europejskiej. Pojęcie to może również oznaczać Wspólnotę Europejską.

TYTUŁ II

JURYSDYKCJA

Rozdział 1

Postanowienia ogólne

Artykuł 2

1. Z zastrzeżeniem postanowień niniejszej konwencji, osoby mające domicyl w państwie związanym niniejszą konwencją mogą być, niezależnie od ich obywatelstwa, pozywane przed sądy tego państwa.

2**.** Do osób, które nie są obywatelami państwa związanego niniejszą konwencją, w którym mają domicyl, stosuje się przepisy jurysdykcyjne obowiązujące obywateli tego państwa.

Artykuł 3

1. Osoby mające domicyl w państwie związanym niniejszą konwencją mogą być pozywane przed sądy innego państwa związanego niniejszą konwencją tylko na mocy postanowień zawartych w rozdziałach 2-7 niniejszego tytułu.

2. W szczególności nie mają wobec tych osób zastosowania krajowe przepisy jurysdykcyjne wymienione w załączniku I.

Artykuł 4

1. Jeżeli pozwany nie ma domicylu w żadnym z państw związanych niniejszą konwencją, jurysdykcję sądów każdego państwa związanego niniejszą konwencją określa, z zastrzeżeniem artykułów 22 i 23, prawo tego państwa.

2. Występując przeciwko takiemu pozwanemu, każda osoba mająca domicyl w jednym z państw związanych niniejszą konwencją może, niezależnie od swojego obywatelstwa, powoływać się w tym państwie na obowiązujące tam przepisy jurysdykcyjne, w szczególności na przepisy wymienione w załączniku I, tak jak obywatele tego państwa.

Rozdział 2

Jurysdykcja szczególna

Artykuł 5

Osoba mająca domicyl w jednym z państw związanych niniejszą konwencją może być pozwana w innym państwie związanym niniejszą konwencją:

1. a) w sprawach dotyczących zobowiązań z umów - przed sąd miejsca wykonania danego zobowiązania;

b) w rozumieniu niniejszego postanowienia i z zastrzeżeniem odmiennych uzgodnień, miejscem wykonania danego zobowiązania jest:

- w przypadku sprzedaży ruchomości - miejsce w państwie związanym niniejszą konwencją, gdzie dane ruchomości zostały dostarczone albo miały zostać dostarczone zgodnie z umową;

- w przypadku świadczenia usług - miejsce w państwie związanym niniejszą konwencją, gdzie dane usługi zostały wyświadczone albo miały zostać wyświadczone zgodnie z umową;

c) jeśli litera b) nie ma zastosowania, stosuje się literę a);

2. w sprawach o roszczenia alimentacyjne,

a) przed sąd miejsca, w którym osoba uprawniona do świadczeń alimentacyjnych ma domicyl lub miejsce zwykłego pobytu, lub

b) jeżeli mają one charakter poboczny w sprawach dotyczących statusu prawnego osoby - przed sąd, który, według swojego własnego prawa, ma jurysdykcję do rozpoznawania takich spraw, chyba że jurysdykcja ta opiera się wyłącznie na obywatelstwie jednej ze stron;

c) jeżeli mają one charakter poboczny w sprawach dotyczących władzy rodzicielskiej - przed sąd, który, według swojego własnego prawa, ma jurysdykcję do rozpoznawania takich spraw, chyba że jurysdykcja ta opiera się wyłącznie na obywatelstwie jednej ze stron;

3. w sprawach dotyczących czynów niedozwolonych lub czynów podobnych do czynów niedozwolonych (*quasi-delicta*) - przed sąd miejsca, gdzie nastąpiło lub może nastąpić zdarzenie wywołujące szkodę;

4. w sprawach dotyczących roszczeń cywilnoprawnych o odszkodowanie lub przywrócenie stanu poprzedniego, które wynikają z czynu zagrożonego karą - przed sąd karny, orzekający w sprawie o jego popełnienia, o ile sąd ten może według swojego własnego prawa rozpoznawać roszczenia cywilnoprawne;

5. w sprawach dotyczących sporów wynikających z działalności filii, agencji albo innego oddziału - przed sąd miejsca, w którym się znajdują;

6. w sprawach, w których występuje w charakterze założyciela, powiernika lub beneficjenta trustu utworzonego na podstawie ustawy lub czynności prawnej dokonanej w formie pisemnej albo poświadczonej na piśmie - przed sądy państwa związanego niniejszą konwencją, na terytorium którego trust ma domicyl;

7. w sprawach dotyczących sporu o zapłatę wynagrodzenia za uratowanie ładunku lub frachtu - przed sąd, w którego okręgu ten ładunek lub fracht:

a) został zajęty w celu zabezpieczenia takiej zapłaty lub

b) mógł zostać zajęty, lecz złożona została kaucja lub inne zabezpieczenie,

przy czym przepis ten ma zastosowanie jedynie wówczas, jeżeli twierdzi się, że pozwany ma prawa do ładunku lub frachtu albo że takie prawa miał w czasie działań ratowniczych.

Artykuł 6

Osoba mająca domicyl na terytorium państwa związanego niniejszą konwencją może być również pozwana:

1. w przypadku łącznego pozwania kilku osób - przed sąd miejsca, w którym ma domicyl jeden z pozwanych, o ile między powództwami istnieje tak ścisła więź, że pożądane jest ich łączne rozpoznanie i rozstrzygnięcie, aby uniknąć wydania w oddzielnych postępowaniach sprzecznych orzeczeń;

2. jako przypozwany w sprawach dotyczących powództwa z tytułu rękojmi lub gwarancji lub innych postępowaniach, w których przypozwane mogą być osoby trzecie - przed sąd rozpoznający powództwo główne, chyba że powództwo zostało wytoczone jedynie w celu wyłączenia tej osoby spod jurysdykcji sądu właściwego dla danej sprawy;

3. w sprawach dotyczących powództwa wzajemnego, które opiera się na tej samej umowie lub na tym samym stanie faktycznym, na których zostało oparte powództwo główne - przed sąd rozpoznający powództwo główne;

4. w sprawach dotyczących zobowiązań z umów, jeżeli powództwo można wytoczyć łącznie z powództwem przeciwko temu samemu pozwanemu o prawa rzeczowe na nieruchomościach - przed sąd państwa związanego konwencją, w którym dana nieruchomość się znajduje.

Artykuł 7

Jeżeli na mocy niniejszej konwencji sądowi państwa związanego niniejszą konwencją przysługuje jurysdykcja w sprawach dotyczących odpowiedzialności wynikającej z używania lub eksploatacji statku, wówczas sądowi temu lub innemu sądowi - wskazanemu w jego

miejsce przez prawo tego państwa - przysługuje jurysdykcja także w zakresie roszczeń dotyczących ograniczenia takiej odpowiedzialności.

Rozdział 3

Jurysdykcja w sprawach dotyczących ubezpieczeń

Artykuł 8

Bez uszczerbku dla artykułu 4 i artykułu 5 ustęp 5, w sprawach dotyczących ubezpieczeń jurysdykcję określono w niniejszym rozdziale

Artykuł 9

1. Ubezpieczyciel mający domicyl w państwie związanym niniejszą konwencją może być pozywany:

a) przed sądy państwa, w którym ma domicyl lub

b) w innym państwie związanym niniejszą konwencją, w przypadku powództw wnoszonych przez ubezpieczającego, ubezpieczonego lub uprawnionego z umowy ubezpieczenia - przed sąd miejsca, w którym powód ma domicyl lub

c) jeżeli jest on współubezpieczycielem, przed sąd państwa związanego niniejszą konwencją, przed który został pozwany główny ubezpieczyciel.

2. Jeżeli ubezpieczyciel nie ma domicylu w państwie związanym niniejszą konwencją, ale posiada filię, agencję albo inny oddział w jednym z państw związanych niniejszą konwencją, wówczas w sporach wynikających z działalności tej filii, agencji lub oddziału jest traktowany tak, jak gdyby miał domicyl w tym państwie.

Artykuł 10

W odniesieniu do ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej lub ubezpieczenia nieruchomości, ubezpieczyciel może być ponadto pozwany przed sąd miejsca, w którym nastąpiło zdarzenie wywołujące szkodę. Tę samą zasadę stosuje się, jeżeli ruchomości i nieruchomości zostały objęte tą samą umową ubezpieczenia i doznały szkody w wyniku tego samego zdarzenia

Artykuł 11

1. W odniesieniu do ubezpieczenia od odpowiedzialności cywilnej, ubezpieczyciel może być również przypozwany w sprawie z powództwa poszkodowanego przeciwko ubezpieczonemu, o ile jest to dopuszczalne według prawa tego sądu.

2. Przepisy artykułów 8-10 mają zastosowanie do powództw wytoczonych przez poszkodowanego bezpośrednio przeciwko ubezpieczycielowi, jeżeli takie bezpośrednie powództwa są dopuszczalne.

3. Jeżeli prawo regulujące takie powództwa bezpośrednie przewiduje możliwość przypozwania ubezpieczającego lub ubezpieczonego, wówczas podlegają oni jurysdykcji tego samego sądu.

Artykuł 12

1. Bez uszczerbku dla artykułu 11 ustęp 3, ubezpieczyciel może pozywać wyłącznie przed sądy państwa związanego niniejszą konwencją, w którym pozwany ma domicyl, bez względu na to, czy jest on ubezpieczającym, ubezpieczonym czy też uprawnionym z umowy ubezpieczenia.

2. Postanowienia niniejszego rozdziału nie naruszają prawa do wytoczenia powództwa wzajemnego przed sąd, który zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału rozpoznaje powództwo główne.

Artykuł 13

Od postanowień niniejszego rozdziału można odstąpić wyłącznie na podstawie umowy:

1. zawartej po powstaniu sporu lub

2. przyznającej ubezpieczającemu, ubezpieczonemu lub uprawnionemu z umowy ubezpieczenia prawo do składania pozwów w sądach innych niż wskazane w niniejszym rozdziale lub

3. zawartej między ubezpieczającym i ubezpieczycielem, którzy w chwili zawarcia umowy mają domicyl lub miejsce zwykłego pobytu w tym samym państwie związanym niniejszą konwencją, która to umowa przyznaje jurysdykcję sądom tego państwa, nawet jeśli zdarzenie wywołujące szkodę nastąpiło za granicą, chyba że taka umowa jest sprzeczna z prawem tego państwa lub

4. zawartej z ubezpieczającym nie mającym domicylu w państwie związanym niniejszą konwencją, chyba że ubezpieczenie jest obowiązkowe lub dotyczy nieruchomości w państwie związanym niniejszą konwencją lub

5. dotyczącej umowy ubezpieczenia, w zakresie przynajmniej jednego z rodzajów ryzyka określonych w artykule.

Artykuł 14

Rodzaje ryzyka, o których mowa w artykule 13 ustęp 5, są następujące:

1. wszelkie szkody:

a) w statkach morskich, urządzeniach umieszczonych w wodach przybrzeżnych lub na morzu otwartym albo szkody w statkach powietrznych, powstałe w związku z wykorzystywaniem ich do celów działalności gospodarczej;

b) w przewożonych towarach, innych niż bagaż pasażerów, w przypadku gdy transport odbywa się wyłącznie lub w części na pokładzie takich statków morskich lub powietrznych;

2. odpowiedzialność wszelkiego rodzaju, z wyjątkiem odpowiedzialności za szkody na osobie pasażerów lub za szkody w ich bagażu:

a) wynikająca z używania lub eksploatacji statków morskich, urządzeń lub statków powietrznych, o których mowa w ustęp 1 lit. a), chyba że - w przypadku tych ostatnich -

przepisy państwa związanego niniejszą konwencją, w którym dany statek powietrzny został zarejestrowany, zakazują zawierania umów dotyczących jurysdykcji w sprawach ubezpieczenia od takich rodzajów ryzyka;

b) szkody spowodowane przez przewożone towary podczas ich przewozu, opisane w ustęp 1 lit. b);

3. straty finansowe związane z używaniem lub eksploatacją statków morskich, urządzeń lub statków powietrznych, o których mowa w ustępie 1 lit. a), w szczególności utrata frachtu lub opłaty czarterowej;

4. jakiekolwiek dodatkowe ryzyko pozostające w związku z jednym z rodzajów ryzyka, o których mowa w ustępach 1-3;

5. bez uszczerbku dla ustępów 1-4, wszelkie rodzaje znacznego ryzyka.

Rozdział 4

Jurysdykcja w sprawach dotyczących umów z udziałem konsumentów

Artykuł 15

1. W sprawach dotyczących umowy zawartej przez osobę w celu, który można uznać za niezwiązany z jej działalnością zawodową lub gospodarczą, zwaną dalej „konsumentem", jurysdykcję określa się na podstawie postanowień niniejszego rozdziału, bez uszczerbku dla artykułu 4 i artykułu 5 ustęp 5, jeżeli:

a) umowa dotyczy sprzedaży na raty ruchomości lub

b) chodzi w umowę pożyczki lub kredytu spłacanych ratami, albo inną formę odpłatnego przekazania środków finansowych z przeznaczeniem na zakup towarów lub

c) we wszystkich pozostałych przypadkach, gdy umowa została zawarta z osobą, która prowadzi działalność gospodarczą lub zawodową w państwie związanym niniejszą konwencją, w którym konsument ma domicyl, albo która kieruje swoją działalność na terytorium tego państwa albo na terytorium większej liczby państw, w tym tego państwa, a umowa wchodzi w zakres tej działalności.

2. Jeżeli kontrahent konsumenta nie ma domicylu w państwie związanym niniejszą konwencją, ale posiada filię, agencję albo inny oddział w jednym z państw związanych niniejszą konwencją, wówczas w sporach dotyczących działalności tej filii, agencji lub oddziału traktowany jest tak, jak gdyby miał domicyl w tym państwie.

3. Postanowienia niniejszego rozdziału nie mają zastosowania do umów przewozu, z wyjątkiem umów przewidujących - w zamian za opłatę ryczałtową - łączne świadczenie usług przewozowych i noclegowych.

Artykuł 16

1. Konsument może wytoczyć powództwo przeciwko swemu kontrahentowi przed sąd państwa związanego niniejszą konwencją, w którym dany kontrahent ma domicyl, albo przed sąd, w którego okręgu dany konsument ma domicyl.

2. Kontrahent może wytoczyć powództwo przeciwko konsumentowi tylko przed sąd państwa związanego niniejszą konwencją, w którym konsument ma domicyl.

3. Postanowienia niniejszego artykułu nie naruszają prawa do wytoczenia powództwa wzajemnego przed sąd, który - zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału - rozpoznaje powództwo główne.

Artykuł 17

Od postanowień niniejszego rozdziału można odstąpić wyłącznie na podstawie umowy:

1. zawartej po powstaniu sporu lub

2. przyznającej konsumentowi prawo do wytaczania powództwa przez sądy inne niż wskazane w niniejszym rozdziale lub

3. zawartej przez konsumenta i kontrahenta, którzy w chwili zawarcia umowy mają domicyl lub miejsce zwykłego pobytu w tym samym państwie związanym niniejszą konwencją, jeżeli umowa ta powierza jurysdykcję sądom tego państwa i nie jest sprzeczna z jego prawem.

Rozdział 5

Jurysdykcja w zakresie indywidualnych umów o pracę

Artykuł 18

1. Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 4 i artykułu 5 ustęp 5, w sprawach dotyczących indywidualnych umów o pracę jurysdykcję określają postanowienia niniejszego rozdziału.

2. Jeżeli pracownik zawiera indywidualną umowę o pracę z pracodawcą, który nie ma domicylu w państwie związanym niniejszą konwencją, ale posiada filię, agencję albo inny oddział w jednym z państw związanych niniejszą konwencją, w przypadku wszelkich sporów wynikających z działalności tej filii, agencji lub oddziału uznaje się, że pracodawca posiada domicyl w tym państwie.

Artykuł 19

Pracodawca mający domicyl w państwie związanym niniejszą konwencją może być pozywany:

1. przed sądy państwa, w którym ma domicyl lub

2. w innym państwie związanym niniejszą konwencją:

a) przed sąd, w którego okręgu pracownik zazwyczaj wykonuje lub ostatnio wykonywał swoją pracę lub

b) jeżeli praca, którą pracownik wykonuje lub wykonywał nie odbywała się zazwyczaj w tym samym państwie – przed sąd miejsca, w którym znajduje się albo znajdował się oddział, w którym pracownik został zatrudniony.

Artykuł 20

1. Pracodawca może wytoczyć powództwo tylko przed sądami państwa związanego niniejszą konwencją, w którym pracownik ma domicyl.

2. Postanowienia niniejszego rozdziału nie naruszają prawa do wytoczenia powództwa wzajemnego przed sąd, który zgodnie z postanowieniami niniejszego rozdziału rozpoznaje powództwo główne.

Artykuł 21

Od postanowień niniejszego rozdziału można odstąpić wyłącznie na podstawie umowy dotyczącej jurysdykcji:

1. zawartej po powstaniu sporu lub

2. przyznającej pracownikowi prawo do wytaczania powództwa przed sądy inne niż wymienione w niniejszym rozdziale.

Rozdział 6

Jurysdykcja wyłączna

Artykuł 22

Niezależnie od domicylu, jurysdykcję wyłączną mają następujące sądy:

1. w sprawach, których przedmiotem są prawa rzeczowe na nieruchomościach lub najem albo dzierżawa nieruchomości - sądy państwa związanego niniejszą konwencją, w którym nieruchomość się znajduje.

Jednakże w sprawach, których przedmiotem jest stosunek najmu lub dzierżawy nieruchomości do tymczasowego użytku osobistego przez okres nieprzekraczający sześciu kolejnych miesięcy, jurysdykcję mają również sądy państwa związanego niniejszą konwencją, w którym pozwany ma domicyl, o ile najemca lub dzierżawca jest osobą fizyczną, a właściciel oraz najemca lub dzierżawca mają domicyl w tym samym państwie związanym niniejszą konwencją;

2. w sprawach, których przedmiotem jest ważność, nieważność lub rozwiązanie spółki lub innej osoby prawnej lub organizacji osób fizycznych lub prawnych albo ważność decyzji ich organów - sądy państwa związanego niniejszą konwencją, w którym dana spółka, osoba prawna lub organizacja ma swoją siedzibę. Sąd ustala miejsce siedziby w oparciu o przepisy swojego prawa prywatnego międzynarodowego;

3. w sprawach, których przedmiotem jest ważność wpisów do rejestrów publicznych - sądy państwa związanego niniejszą konwencją, w którym dany rejestr jest prowadzony;

4. w sprawach, których przedmiotem jest rejestracja lub ważność patentów, znaków towarowych, wzorów, jak również innych podobnych praw wymagających zgłoszenia lub zarejestrowania, niezależnie od tego, czy dana kwestia została podniesiona w pozwie czy też w celu obrony - sądy państwa związanego niniejszą konwencją, w którym dokonano zgłoszenia lub wystąpiono o rejestrację albo w którym nastąpiło zgłoszenie lub rejestracja

albo w którym – jak przyjmuje się na podstawie aktu prawa wspólnotowego lub konwencji międzynarodowej - zgłoszenie lub rejestracja miały miejsce.

Bez uszczerbku dla jurysdykcji Europejskiego Urzędu Patentowego wynikającej z Konwencji o przyznawaniu europejskich patentów, podpisanej w Monachium dnia 5 października 1973 r., sądy każdego państwa związanego niniejszą konwencją mają, bez względu na domicyl, jurysdykcję wyłączną we wszystkich postępowaniach dotyczących rejestracji lub ważności europejskiego patentu udzielonego na terytorium tego państwa, niezależnie od tego, czy dana kwestia została podniesiona w pozwie czy w celu obrony;

5. w postępowaniach, których przedmiotem jest wykonanie orzeczeń - sądy państwa związanego niniejszą konwencją, na którego terytorium orzeczenie zostało lub ma zostać wykonane.

Rozdział 7

Umowy dotyczące wyboru jurysdykcji

Artykuł 23

1. Jeżeli strony, z których przynajmniej jedna ma domicyl w państwie związanym niniejszą konwencją, uzgodniły, że powierzają jurysdykcję w zakresie rozstrzygania wszelkich sporów, które wynikły lub mogą wyniknąć z określonego stosunku prawnego, sądowi lub sądom państwa związanego niniejszą konwencją, jurysdykcja przysługuje temu sądowi lub sądom. W braku odmiennych ustaleń stron, jurysdykcja ta ma charakter wyłączny. Taka umowa dotycząca wyboru jurysdykcji musi być zawarta:

a) w formie pisemnej lub poświadczonej na piśmie lub

b) w formie, która odpowiada praktyce ustalonej pomiędzy stronami lub

c) w międzynarodowej wymianie handlowej – w formie odpowiadającej zwyczajom handlowym, które strony znały lub powinny były znać i które są przez strony tego rodzaju umów w określonej dziedzinie wymiany handlowej powszechnie znane oraz stale przez nie przestrzegane.

2. Za równorzędne z formą pisemną uznawane są wszelkie przekazy elektroniczne umożliwiające trwały zapis treści umowy.

3. Jeżeli taka umowa została zawarta przez strony, z których żadna nie ma domicylu w państwie związanym niniejszą konwencją, sądy innych państw związanych niniejszą konwencją nie mają jurysdykcji do rozstrzygania sporów tych stron, chyba że wybrany sąd lub sądy odmówiły uznania swojej jurysdykcji.

4. Sąd lub sądy państwa związanego niniejszą konwencją, którym powierzono jurysdykcję na mocy aktu ustanawiającego trust, mają wyłączną jurysdykcję do rozpoznawania pozwów wniesionych przeciwko założycielowi, powiernikowi lub beneficjentowi trustu, jeżeli przedmiotem rozstrzygnięcia są stosunki między tymi osobami, ich prawa lub zobowiązania w ramach trustu.

5. Uzgodnienia zawarte w akcie ustanawiającym trust lub jego postanowienia dotyczące powierzenia jurysdykcji nie mają mocy prawnej, jeżeli są sprzeczne z postanowieniami artykułów 13, 17 lub 21 albo jeżeli sądom, których jurysdykcja ma być na podstawie tych uzgodnień lub postanowień wyłączona, przysługuje jurysdykcja wyłączna na mocy artykułu 22

Artykuł 24

Niezależnie od jurysdykcji wynikającej z innych postanowień niniejszej konwencji, jurysdykcja przysługuje sądowi państwa związanego niniejszą konwencją, przed którym pozwany wda się w spór. Zasada ta nie ma zastosowania, jeżeli pozwany wdaje się w spór, aby wysunąć zarzut braku jurysdykcji lub jeżeli wyłączna jurysdykcja przysługuje innemu sądowi na mocy artykułu 22.

Rozdział 8

Badanie jurysdykcji i dopuszczalności

Artykuł 25

Sąd państwa związanego niniejszą konwencją stwierdza z urzędu brak swej jurysdykcji, jeżeli wystąpiono do niego o rozpoznanie sprawy dotyczącej zasadniczo kwestii, w której - na mocy artykułu 22 - sądom innego państwa związanego niniejszą konwencją przysługuje wyłączna jurysdykcja.

Artykuł 26

1. Jeżeli pozwany, który ma domicyl w jednym państwie związanym niniejszą konwencją, zostaje pozwany przed sąd innego państwa związanego niniejszą konwencją i nie wdaje się w spór, sąd ten z urzędu stwierdza brak swej jurysdykcji, chyba że jego jurysdykcja wynika z postanowień niniejszej konwencji.

2. Sąd zawiesza postępowanie do czasu wykazania, że pozwany miał możliwość odbioru dokumentu wszczynającego postępowanie albo dokumentu równorzędnego w czasie umożliwiającym mu przygotowanie obrony, albo że podjęto wszelkie niezbędne do tego czynności.

3. W miejsce postanowień ustępu 2 stosuje się postanowienia artykułu 15 konwencji haskiej z dnia 15 listopada 1965 r. o doręczaniu za granicą dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych, jeżeli dokument wszczynający postępowanie lub dokument równorzędny miał być przekazany zgodnie z tą konwencją.

4. Państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej związane rozporządzeniem Rady (WE) nr 1348/2000 z dnia 29 maja 2000 r. lub Umową pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych lub handlowych, podpisaną w Brukseli w dniu 19 października 2005 r., stosują w swoich wzajemnych stosunkach przepis artykułu 19 tego rozporządzenia, jeżeli dokument wszczynający postępowanie lub dokument równorzędny miał zostać przekazany zgodnie z przywołanym rozporządzeniem lub przywołaną umową.

Rozdział 9

Zawisłość sporu – sprawy powiązane

Artykuł 27

1. Jeżeli w sądach różnych państw związanych niniejszą konwencją wszczęto postępowanie dotyczące tego samego przedmiotu i między tymi samymi stronami, sądy, przed którymi wytoczono powództwo później, zawieszają z urzędu postępowanie do czasu ustalenia jurysdykcji sądu, przed którym jako pierwszym wytoczono powództwo.

2. W przypadku ustalenia jurysdykcji sądu, przed którym jako pierwszym wytoczono powództwo, sądy, przed którymi wytoczono powództwo później, zrzekają się swojej jurysdykcji na rzecz tego sądu.

Artykuł 28

1. Jeżeli przed sądami różnych państw związanych niniejszą konwencją zawisły sprawy powiązane, sądy, przed którymi wytoczono powództwo później, mogą zawiesić postępowanie.

2. Jeżeli zawisłe spory rozpoznawane są w pierwszej instancji, sądy, przed którymi wytoczono powództwo później, mogą także, na wniosek jednej ze stron, odmówić uznania swojej jurysdykcji, jeżeli sąd, przed którym jako pierwszym wytoczono powództwo, ma jurysdykcję w tych sporach, a połączenie spraw jest dopuszczalne według jego prawa.

3. Na potrzeby niniejszego artykułu, za powiązane uznaje się sprawy, między którymi istnieje tak ścisły związek, że pożądane jest ich łączne rozpoznanie i rozstrzygnięcie, aby uniknąć wydania w oddzielnych postępowaniach sprzecznych orzeczeń.

Artykuł 29

Jeżeli rozpoznanie określonego powództwa należy do wyłącznej jurysdykcji kilku sądów, sądy, przed którymi wytoczono powództwo później, zrzekają się swojej jurysdykcji na rzecz sądu, przed którym jako pierwszym wytoczono powództwo.

Artykuł 30

Na potrzeby niniejszego rozdziału przyjmuje się, że powództwo zostało wytoczone przed sądem:

1. w chwili, gdy do sądu złożono dokument wszczynający postępowanie albo dokument równorzędny, pod warunkiem że powód nie zaniechał następnie podjęcia czynności wymaganych w celu doręczenia dokumentu pozwanemu lub

2. jeżeli dokument należy doręczyć pozwanemu przed złożeniem go w sądzie – w chwili, gdy organ odpowiedzialny za doręczenie otrzymał dokument, pod warunkiem że powód nie zaniechał następnie podjęcia czynności wymaganych w celu złożenia dokumentu w sądzie.

Rozdział 10

Środki tymczasowe włącznie ze środkami zabezpieczającymi

Artykuł 31

Wniosek o zastosowanie środków tymczasowych, włącznie ze środkami zabezpieczającymi, przewidzianych w prawie państwa związanego niniejszą konwencją, można wnieść do sądu tego państwa także wówczas, gdy na podstawie niniejszej konwencji jurysdykcja w zakresie istoty sprawy należy do sądów innego państwa związanego niniejszą konwencją.

TYTUŁ III

UZNAWANIE I WYKONYWANIE ORZECZEŃ

Artykuł 32

Na potrzeby niniejszej konwencji „orzeczenie" oznacza każde orzeczenie wydane przez sąd państwa związanego niniejszą konwencją, niezależnie od tego, czy zostanie określone jako wyrok, postanowienie, zarządzenie czy tytuł egzekucyjny, włącznie z postanowieniem w przedmiocie kosztów postępowania wydanym przez urzędnika sądowego.

Rozdział 1

Uznawanie

Artykuł 33

1. Orzeczenia wydane w jednym państwie członkowskim związanym niniejszą konwencją są uznawane w innych państwach związanych niniejszą konwencją bez potrzeby przeprowadzenia specjalnego postępowania.

2. Każda zainteresowana strona, która podnosi kwestię uznania orzeczenia jako główny przedmiot sporu, może, w trybie postępowania przewidzianym w rozdziałach 2 i 3 niniejszego tytułu, wystąpić z wnioskiem o uznanie danego orzeczenia.

3. Jeżeli wynik postępowania przed sądem państwa związanego niniejszą konwencją zależy od rozstrzygnięcia ubocznej kwestii uznania, sądowi temu przysługuje jurysdykcja do rozstrzygnięcia tej kwestii.

Artykuł 34

Orzeczenia nie uznaje się, jeżeli:

1. uznanie byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym państwa, w którym wystąpiono o uznanie;

2. zostało wydane zaocznie wobec niestawienia się pozwanego, któremu nie doręczono dokumentu wszczynającego postępowanie lub równorzędnego dokumentu w czasie i trybie umożliwiającym mu przygotowanie obrony, chyba że pozwany nie złożył przeciwko orzeczeniu środka zaskarżenia, kiedy miał taką możliwość.

3. orzeczenia nie da się pogodzić z orzeczeniem wydanym w sporze między tymi samymi stronami w państwie, w którym wystąpiono o uznanie;

4. orzeczenia nie da się pogodzić z wcześniejszym orzeczeniem wydanym w innym państwie związanym niniejszą konwencją albo w państwie trzecim w sporze dotyczącym tego

samego przedmiotu między tymi samymi stronami, o ile to wcześniejsze orzeczenie spełnia warunki konieczne do jego uznania w państwie, w którym wystąpiono o uznanie.

Artykuł 35

1. Orzeczenia nie uznaje się ponadto, jeżeli jest ono sprzeczne z postanowieniami rozdziału 3, 4 lub 6 tytułu II, lub w wypadku przewidzianym w artykule 68. Odmowa uznania orzeczenia może nastąpić także w przypadkach przewidzianych w artykule 64 ustęp 3 i artykule 67 ustęp 4.

2. Przy badaniu podstaw jurysdykcji, o których mowa w ustępie poprzedzającym, sąd lub inny organ, do którego wystąpiono o uznanie, jest związany ustaleniami faktycznymi, na których sąd państwa pochodzenia oparł swą jurysdykcję.

3. Z zastrzeżeniem postanowień ustępu 1, jurysdykcja sądu państwa pochodzenia nie może być przedmiotem ponownego badania. Kryterium zgodności z porządkiem publicznym, o którym mowa w artykule 34 ustęp 1, nie ma zastosowania do postanowień dotyczących jurysdykcji.

Artykuł 36

Orzeczenie zagraniczne nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej.

Artykuł 37

1. Sąd państwa związanego niniejszą konwencją, przed którym dochodzi się uznania orzeczenia wydanego w innym państwie związanym niniejszą konwencją, może zawiesić postępowanie, jeżeli od tego orzeczenia został wniesiony zwyczajny środek zaskarżenia.

2. Sąd państwa związanego niniejszą konwencją, w którym wnosi się o uznanie orzeczenia wydanego w Irlandii lub w Zjednoczonym Królestwie, może zawiesić postępowanie, jeżeli wykonanie orzeczenia zostało tymczasowo wstrzymane w państwie pochodzenia z powodu wniesienia środka zaskarżenia.

Rozdział 2

Wykonywanie

Artykuł 38

1. Orzeczenia wydane w jednym państwie związanym niniejszą konwencją i w tym państwie wykonalne podlegają wykonaniu w innym państwie związanym niniejszą konwencją, jeżeli, na wniosek zainteresowanej strony, zostały uznane za wykonalne w tym drugim państwie.

2. Jednakże w Zjednoczonym Królestwie orzeczenie takie jest wykonywane w Anglii i Walii, w Szkocji lub w Irlandii Północnej, jeżeli, na wniosek zainteresowanej strony, zostanie zarejestrowane do wykonania w danej części Zjednoczonego Królestwa.

Artykuł 39

1. Wniosek o uznanie wykonalności składa się do sądu albo innego właściwego organu wskazanego w wykazie zamieszczonym w załączniku II.

2. Właściwość miejscową określa się na podstawie domicylu dłużnika lub miejsca wykonania orzeczenia.

Artykuł 40

1. Procedurę składania wniosku reguluje prawo państwa, w którym dane orzeczenie ma być wykonane.

2. Wnioskodawca wskazuje adres dla doręczeń w okręgu sądu, do którego składa wniosek. Jednakże, jeżeli prawo państwa, w którym orzeczenie ma zostać wykonane, nie przewiduje obowiązku podania takiego adresu, wnioskodawca wyznacza pełnomocnika do doręczeń.

3. Do wniosku dołącza się dokumenty, o których mowa w artykule 53.

Artykuł 41

Po dopełnieniu wymogów formalnych przewidzianych w artykule 53 następuje niezwłoczne uznanie wykonalności orzeczenia, bez przeprowadzania kontroli przewidzianej w artykułach 34 i 35. Na tym etapie postępowania dłużnik nie jest uprawniony do składania żadnych oświadczeń dotyczących wniosku.

Artykuł 42

1. O orzeczeniu rozstrzygającym wniosek o uznanie wykonalności zawiadamia się niezwłocznie wnioskodawcę zgodnie z procedurą przewidzianą w prawie państwa, w którym orzeczenie będące przedmiotem wniosku ma zostać wykonane.

2. Orzeczenie o uznaniu wykonalności doręcza się dłużnikowi, dołączając do niego orzeczenie mające podlegać wykonaniu, chyba że zostało mu już ono uprzednio doręczone.

Artykuł 43

1. Orzeczenie rozstrzygające wniosek o uznanie wykonalności może być zaskarżone przez każdą ze stron.

2. Środek zaskarżenia wnosi się do sądu wskazanego w wykazie zamieszczonym w załączniku III.

3. Środek zaskarżenia rozpatrywany jest zgodnie z przepisami regulującymi postępowanie procesowe.

4. Jeżeli dłużnik nie staje przed sądem rozpoznającym środek zaskarżenia wniesiony przez wnioskodawcę, postanowienia artykułu 26 ustępów 2-4 stosuje się także w przypadku, gdy dłużnik nie ma domicylu w żadnym z państw związanych niniejszą konwencją.

5. Środek zaskarżenia od orzeczenia o uznaniu wykonalności należy wnieść w ciągu jednego miesiąca od daty doręczenia orzeczenia. Jeżeli dłużnik ma domicyl w państwie związanym niniejszą konwencją innym niż to, w którym wydano orzeczenie o uznaniu wykonalności, termin do wniesienia środka zaskarżenia wynosi dwa miesiące i biegnie od daty doręczenia

tego orzeczenia dłużnikowi osobiście lub na jego adres zamieszkania. Terminu tego nie można przedłużyć z powodu odległości.

Artykuł 44

Od orzeczenia rozstrzygającego o środku zaskarżenia przysługuje wyłącznie środek zaskarżenia, o którym mowa w załączniku IV.

Artykuł 45

1. Sąd rozpoznający środek zaskarżenia wniesiony na podstawie artykułu 43 lub 44 może odmówić uznania wykonalności albo uchylić orzeczenie o uznaniu wykonalności wyłącznie na podstawie jednej z przyczyn wymienionych w artykułach 34 i 35. Orzeczenie w tej sprawie wydawane jest niezwłocznie.

2. Orzeczenie zagraniczne nie może być w żadnym wypadku przedmiotem kontroli merytorycznej.

Artykuł 46

1. Sąd rozpoznający środek zaskarżenia wniesiony zgodnie z artykułem 43 lub 44 może, na wniosek dłużnika, zawiesić postępowanie, jeżeli w państwie pochodzenia został wniesiony od orzeczenia zwyczajny środek zaskarżenia lub jeżeli nie upłynął jeszcze termin wniesienia takiego środka zaskarżenia; w tym drugim przypadku sąd może wyznaczyć termin na wniesienie takiego środka zaskarżenia.

2. Jeżeli orzeczenie zostało wydane w Irlandii lub Zjednoczonym Królestwie, wszelkie środki zaskarżenia dostępne w państwie pochodzenia uznawane są za zwyczajne środki zaskarżenia w rozumieniu ustępu 1.

3. Sąd może również uzależnić wykonanie od złożenia określonego zabezpieczenia.

Artykuł 47

1. Jeżeli orzeczenie podlega uznaniu zgodnie z niniejszą konwencją, wnioskodawca może bez przeszkód korzystać ze środków tymczasowych, włączając środki zabezpieczające, zgodnie z prawem państwa, w którym złożono wniosek, bez potrzeby uznania wykonalności zgodnie z artykułem 41.

2. Orzeczenie o uznaniu wykonalności uprawnia do stosowania wszelkich środków zabezpieczających.

3. Przed upływem terminu na wniesienie, zgodnie z artykułem 43 ustęp 5, środka zaskarżenia od orzeczenia o uznaniu wykonalności i do czasu rozpoznania tego środka, majątek dłużnika nie może być przedmiotem żadnych środków egzekucyjnych, z wyjątkiem środków zabezpieczających.

Artykuł 48

1. Jeżeli orzeczenie zagraniczne dotyczy kilku roszczeń dochodzonych w pozwie, a nie można uznać orzeczenia za wykonalne w całości, sąd lub właściwy organ uznaje je za wykonalne w zakresie jednego lub większej liczby tych roszczeń.

2. Wnioskodawca może wnosić o uznanie wykonalności jedynie części orzeczenia.

Artykuł 49

Orzeczenia zagraniczne nakazujące płatność okresowej kary pieniężnej są wykonalne w państwie, w którym dane orzeczenie ma być wykonane, tylko jeżeli wysokość kary pieniężnej została ostatecznie określona przez sądy państwa pochodzenia.

Artykuł 50

1. Wnioskodawca, któremu w państwie pochodzenia przyznano całkowitą lub częściową pomoc prawną lub zwolnienie od kosztów i opłat, jest uprawniony - w postępowaniu przewidzianym w niniejszym rozdziale - do otrzymania pomocy prawnej na najkorzystniejszych warunkach lub do najszerszego zwolnienia od kosztów i opłat, jakie przewiduje prawo państwa, w którym złożono wniosek.

2. Jednakże wnioskodawca, który wnosi o uznanie orzeczenia dotyczącego świadczeń alimentacyjnych wydanego przez organ administracyjny w Danii, Islandii lub Norwegii może wystąpić w państwie, w którym złożono wniosek, o przyznanie świadczeń, o których mowa w ustępie 1, jeżeli przedstawi oświadczenie wydane przez duńskie, islandzkie lub norweskie ministerstwo sprawiedliwości, potwierdzające, że spełnia on kryteria ekonomiczne uprawniające do uzyskania całkowitej lub częściowej pomocy prawnej lub zwolnienia z kosztów lub opłat.

Artykuł 51

Na stronę, która w jednym z państw związanych niniejszą konwencją wnosi o wykonanie orzeczenia wydanego w innym państwie związanym niniejszą konwencją, nie można nałożyć obowiązku złożenia kaucji na zabezpieczenie kosztów procesu lub depozytu, niezależnie od ich nazwy, podając jako przyczynę fakt, że strona ta jest cudzoziemcem lub że nie ma w państwie, w którym orzeczenie ma być wykonane, domicylu lub miejsca zamieszkania.

Artykuł 52

Państwo, w którym orzeczenie ma być wykonane, nie może pobierać żadnych opłat ani należności ustalanych proporcjonalnie do wartości przedmiotu sporu w postępowaniu o uznanie wykonalności tego orzeczenia.

Rozdział 3

Postanowienia wspólne

Artykuł 53

1. Strona, która wnosi o uznanie orzeczenia lub uznanie jego wykonalności, przedstawia odpis tego orzeczenia spełniający warunki niezbędne do ustalenia jego autentyczności.

2. Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 55, strona, która wnosi o uznanie wykonalności, zobowiązana jest ponadto do przedstawienia zaświadczenia, o którym mowa w artykule 54.

Artykuł 54

Na wniosek zainteresowanej strony sąd albo inny właściwy organ państwa związanego niniejszą konwencją, w którym wydano orzeczenie, wystawia zaświadczenie na formularzu zgodnym z wzorem zamieszczonym w załączniku V do niniejszej konwencji.

Artykuł 55

1. Jeżeli nie przedstawiono zaświadczenia, o którym mowa w artykule 54, sąd albo inny właściwy organ może wyznaczyć termin na jego przedstawienie lub poprzestać na dokumencie równorzędnym, albo też, jeżeli uzna, że dysponuje dostatecznymi informacjami, zwolnić z obowiązku przedstawienia zaświadczenia.

2. Sąd albo inny właściwy organ może żądać przedłożenia tłumaczenia dokumentów. Tłumaczenie powinno być uwierzytelnione przez osobę uprawnioną do tego w jednym z państw związanych niniejszą konwencją.

Artykuł 56

Dokumenty, o których mowa w artykule 53 i artykule 55 ustęp 2 oraz pełnomocnictwo do doręczeń nie wymagają legalizacji ani dopełnienia żadnych innych podobnych wymogów formalnych.

TYTUŁ IV

DOKUMENTY URZĘDOWE I UGODY SĄDOWE

Artykuł 57

1. Na wniosek złożony w trybie przewidzianym w artykule 38 i artykułach następnych, dokumenty, które zostały sporządzone lub wpisane do ewidencji jako dokumenty urzędowe i które są wykonalne w jednym z państw związanych z niniejszą konwencją, są uznawane za wykonalne w innych państwach związanych niniejszą konwencją. Sąd, do którego wniesiono środek zaskarżenia na podstawie artykułu 43 lub 44 odmawia wydania orzeczenia o uznaniu wykonalności lub uchyla takie orzeczenie wyłącznie w przypadku, gdy takie wykonanie byłoby oczywiście sprzeczne z porządkiem publicznym państwa, w którym wniesiono środek zaskarżenia.

2. Za dokumenty urzędowe w rozumieniu ustępu 1 uznawane są również porozumienia dotyczące świadczeń alimentacyjnych zawarte z organami administracyjnymi lub przez takie organy uwierzytelnione.

3. Przedstawiony dokument musi spełniać warunki wymagane do ustalenia jego autentyczności w państwie, w którym został sporządzony.

4. Postanowienia rozdziału 3 w tytule III stosuje się odpowiednio. Właściwy organ państwa związanego niniejszą konwencją, w którym dokument urzędowy został sporządzony lub wpisany do ewidencji, wystawia na wniosek zainteresowanej strony zaświadczenie na formularzu zgodnym z wzorem zamieszczonym w załączniku VI do niniejszej konwencji.

Artykuł 58

Ugody zawarte przed sądem w toku postępowania i wykonalne w państwie związanym niniejszą konwencją, w którym zostały zawarte, są wykonalne w państwie, w którym mają

być wykonane, na tych samych warunkach co dokumenty urzędowe. Na wniosek zainteresowanej strony sąd albo inny właściwy organ państwa związanego niniejszą konwencją, w którym ugodę zatwierdzono, wystawia zaświadczenie na formularzu zgodnym z wzorem zamieszczonym w załączniku V do niniejszej konwencji.

TYTUŁ V

POSTANOWIENIA OGÓLNE

Artykuł 59

1. W celu ustalenia, czy strona ma domicyl w państwie związanym niniejszą konwencją, którego sądy rozpoznają daną sprawę, sąd stosuje swoje prawo krajowe.

2. Jeżeli strona nie ma domicylu w państwie, którego sądy rozpoznają sprawę, wówczas w celu ustalenia, czy strona ma domicyl w innym państwie związanym niniejszą konwencją, sąd stosuje prawo tego państwa .

Artykuł 60

1. Na potrzeby niniejszej konwencji uznaje się, że spółki oraz inne osoby prawne, jak również organizacje osób fizycznych lub prawnych mają domicyl w miejscu, w którym znajduje się ich:

a) statutowa siedziba lub

b) główny organ zarządzający lub

c) c) główne miejsce prowadzenia działalności.

2. W przypadku Zjednoczonego Królestwa i Irlandii „siedziba statutowa" oznacza *registered office* lub, w przypadku jej braku –miejsce nabycia zdolności prawnej (*place of incorporation*) lub, w przypadku jego braku – miejsce, zgodnie z prawem którego nastąpiło utworzenie (*formation*).

3. W celu ustalenia, czy trust ma domicyl w państwie związanym niniejszą konwencją, którego sądy rozpoznają daną sprawę, sąd stosuje swoje prawo prywatne międzynarodowe.

Artykuł 61

Bez uszczerbku dla korzystniejszych dla nich przepisów prawa wewnętrznego, osoby mające domicyl w państwie związanym niniejszą konwencją, przeciwko którym przed sądami karnymi innego państwa związanego niniejszą konwencją, którego nie są obywatelami, prowadzone jest postępowanie z powodu popełnienia przestępstwa nieumyślnego, mogą być reprezentowane przez uprawnione do tego osoby, nawet gdy nie stawiają się osobiście. Jednakże sąd rozpoznający daną sprawę może zarządzić osobiste stawiennictwo; w przypadku niezastosowania się do takiego zarządzenia, orzeczenie rozstrzygające powództwo cywilne wydane bez możliwości obrony ze strony oskarżonego nie musi podlegać uznaniu ani wykonaniu w innych państwach związanych niniejszą konwencją.

Artykuł 62

Na potrzeby niniejszej konwencji pojęcie „sąd” obejmuje wszelkie organy wyznaczone przez państwo związane niniejszą konwencją do sprawowania jurysdykcji w sprawach należących do zakresu niniejszej konwencji.

TYTUŁ VI

POSTANOWIENIA PRZEJŚCIOWE

Artykuł 63

1. Postanowienia niniejszej konwencji mają zastosowanie tylko do postępowań prawnych wszczętych po jej wejściu w życie i dokumentów formalnie sporządzonych lub wpisanych do ewidencji jako dokumenty urzędowe po tej dacie w państwie pochodzenia, oraz w przypadku wystąpienia o uznanie lub wykonanie orzeczenia lub treści dokumentów urzędowych - w państwie, w którym złożono taki wniosek.

2. Jednakże jeżeli postępowanie w państwie pochodzenia zostało wszczęte przed wejściem w życie niniejszej konwencji, orzeczenia wydane po tej dacie są uznawane i podlegają wykonaniu zgodnie z postanowieniami tytułu III:

a) jeżeli postępowanie w państwie pochodzenia wszczęto po wejściu w życie konwencji z Lugano z dnia 16 września 1988 r., zarówno w państwie pochodzenia, jak i w państwie złożenia wniosku;

b) we wszystkich pozostałych przypadkach, jeżeli jurysdykcja opierała się na przepisach zgodnych z postanowieniami tytułu II lub konwencji zawartej między państwem pochodzenia i państwem złożenia wniosku, która obowiązywała w momencie wszczęcia postępowania.

TYTUŁ VII

STOSUNEK DO ROZPORZĄDZENIA (WE) Nr 44/2001 ORAZ INNYCH AKTÓW

Artykuł 64

1. Niniejsza konwencja nie stanowi przeszkody dla stosowania przez państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej rozporządzenia Rady (WE) nr 44/2001 w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, wraz z późniejszymi zmianami, Konwencji o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisanej w Brukseli w dniu 27 września 1968 r., protokołu w sprawie wykładni tej konwencji przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, podpisanego w Luksemburgu w dniu 3 czerwca 1971 r., w brzmieniu ustalonym przez konwencje o przystąpieniu do przywołanej konwencji oraz przywołanego protokołu przez państwa przystępujące do Wspólnot Europejskich, ani też Umowy między Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie jurysdykcji i uznawania orzeczeń sądowych oraz ich wykonywania w sprawach cywilnych i handlowych, podpisanej w Brukseli w dniu 19 października 2005 r.

2. Niezależnie od tego, niniejsza konwencja jest stosowana:

a) w sprawach dotyczących jurysdykcji, jeżeli pozwany ma domicyl w państwie, w którym obowiązuje niniejsza konwencja, ale nie obowiązuje akt, o którym mowa w ustępie 1

niniejszego artykułu, lub w przypadku, gdy na mocy artykułów 22 lub 23 niniejszej konwencji jurysdykcja przysługuje sądom tego państwa;

b) w odniesieniu do powództw zawisłych lub powiązanych, przewidzianych w artykułach 27 i 28, jeżeli postępowanie wszczęto w państwie, w którym obowiązuje niniejsza konwencja, ale nie obowiązuje akt, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu oraz w państwie, w którym obowiązują oba wymienione akty;

c) w sprawach dotyczących uznania i wykonania orzeczeń, jeżeli państwo pochodzenia lub państwo, w którym wniosek złożono, nie stosuje aktu, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu.

3. Oprócz przesłanek przewidzianych w tytule III, wniosek o uznanie lub wykonanie orzeczenia może zostać odrzucony, jeżeli przesłanki jurysdykcji, na których dane orzeczenie zostało oparte, różnią się od przesłanek wynikających z niniejszej konwencji, a uznania lub wykonania orzeczenia dochodzi się przeciwko osobie mającej domicyl w państwie, w którym obowiązuje niniejsza konwencja, ale nie obowiązuje akt, o którym mowa w ustępie 1 niniejszego artykułu, chyba że orzeczenie to może zostać w innym trybie uznane lub wykonane na podstawie przepisów państwa złożenia wniosku.

Artykuł 65

Z zastrzeżeniem postanowień artykułu 63 ustęp 2 oraz artykułów 66 i 67, w stosunkach między państwami związanymi niniejszą konwencją zastępuje ona konwencje zawarte między dwoma lub większą liczbą tych państw i dotyczące tych samych spraw, do których stosuje się niniejszą konwencję. Dotyczy to w szczególności konwencji wymienionych w załączniku VII.

Artykuł 66

1. Konwencje, o których mowa w artykule 65, pozostają w mocy w zakresie spraw, do których nie stosuje się postanowień niniejszej konwencji.

2. Pozostają one także w mocy w stosunku do orzeczeń i dokumentów urzędowych formalnie sporządzonych lub wpisanych do ewidencji dokumentów urzędowych przed wejściem w życie niniejszej konwencji.

Artykuł 67

1. Niniejsza konwencja nie narusza konwencji obowiązujących między Umawiającymi się Stronami lub państwami związanymi niniejszą konwencją, regulujących jurysdykcję lub uznawanie lub wykonywanie orzeczeń w zakresie określonej dziedziny. Bez uszczerbku dla zobowiązań wynikających z innych umów między niektórymi Umawiającymi się Stronami, niniejsza konwencja nie stanowi przeszkody dla zawierania takich konwencji przez Umawiające się Strony.

2. Dla sądów państw związanych niniejszą konwencją oraz konwencją dotyczącą określonej dziedziny, niniejsza konwencja nie stanowi przeszkody dla przyjęcia jurysdykcji zgodnie z tą drugą konwencją, nawet jeśli pozwany ma domicyl w innym państwie związanym niniejszą konwencją, niebędącym stroną tej drugiej konwencji. W każdym przypadku sąd rozpoznający powództwo stosuje postanowienia artykułu 26 niniejszej konwencji.

3. Orzeczenia wydane w państwie związanym niniejszą konwencją przez sąd, którego jurysdykcja opiera się na konwencji dotyczącej określonej dziedziny, są uznawane i wykonywane w pozostałych państwach związanych niniejszą konwencją, zgodnie z postanowieniami tytułu III niniejszej konwencji.

4. Oprócz przesłanek przewidzianych w tytule III, wniosek o uznanie lub wykonanie orzeczenia może zostać odrzucony, jeżeli państwo złożenia wniosku nie jest związane konwencją dotyczącą określonej dziedziny, a uznania lub wykonania orzeczenia dochodzi się przeciwko osobie mającej domicyl w tym państwie, albo jeżeli państwo złożenia wniosku jest jednym z państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej, oraz w przypadku jurysdykcji wynikającej z konwencji, które musiałyby zostać zawarte przez Wspólnotę Europejską, w każdym z jej państw członkowskich, chyba że orzeczenie to może zostać w innym trybie uznane lub wykonane na podstawie przepisów państwa złożenia wniosku.

5. Jeżeli w konwencji dotyczącej określonej dziedziny - której stronami są zarówno państwo pochodzenia, jak i państwo złożenia wniosku - ustanowiono warunki uznawania lub wykonywania orzeczeń, stosuje się te warunki. W każdym przypadku mogą być stosowane postanowienia niniejszej konwencji dotyczące uznawania i wykonywania orzeczeń.

Artykuł 68

1. Niniejsza konwencja nie narusza umów, w których przed wejściem w życie niniejszej konwencji państwa związane nią zobowiązały się do nieuznawania orzeczeń wydanych w pozostałych państwach związanych niniejszą konwencją przeciwko pozwanym mającym domicyl lub zwykłe miejsce pobytu w państwie trzecim, jeżeli - w przypadkach przewidzianych w artykule 4 - podstawą jurysdykcji do wydania orzeczenia mogły być wyłącznie przesłanki określone w artykule 3 ustęp 2. Bez uszczerbku dla zobowiązań wynikających z innych umów między niektórymi Umawiającymi się Stronami, niniejsza konwencja nie stanowi przeszkody dla zawierania takich konwencji przez Umawiające się Strony.

2. Jednakże Umawiająca się Strona nie może zobowiązać się wobec państwa trzeciego do nieuznawania orzeczeń wydanych w innym państwie związanym niniejszą konwencją przez sąd, którego jurysdykcja wynika z położenia w tym państwie majątku należącego do pozwanego lub zajęcia przez powoda znajdującego się w tym państwie majątku:

a) jeżeli wniesiono powództwo o ustalenie praw własności lub praw do posiadania tego majątku lub powództwo mające na celu uzyskanie uprawnień do dysponowania tym majątkiem albo też jeżeli powództwo to wynika z innego sporu dotyczącego tego majątku lub

b) jeżeli majątek ten stanowi zabezpieczenie na poczet wierzytelności będącej przedmiotem powództwa.

TYTUŁ VIII

POSTANOWIENIA KOŃCOWE

Artykuł 69

1. Niniejsza konwencja jest otwarta do podpisu przez Wspólnotę Europejską, Danię i państwa, które w momencie otwarcia jej do podpisu są członkami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu.

2. Konwencja podlega ratyfikacji przez sygnatariuszy. Dokumenty ratyfikacyjne składane są Radzie Związkowej Szwajcarii, będącej depozytariuszem niniejszej konwencji.

3. Przy ratyfikacji Umawiające się Strony mogą przedłożyć oświadczenia zgodnie z artykułami I, II i III protokołu 1.

4. Konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia szóstego miesiąca następującego po dniu, w którym Wspólnota Europejska i jedno z państw będących członkiem Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu złożyły swoje dokumenty ratyfikacyjne.

5. W stosunku do pozostałych stron konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po dacie złożenia dokumentu ratyfikacyjnego.

6. Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 3 ustępu 3 w protokole 2, z chwilą wejścia w życie zgodnie z powyższymi ustępami 4 i 5, niniejsza konwencja zastępuje Konwencję o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych sporządzoną w Lugano w dniu 16 września 1988 r. Wszelkie odniesienia do konwencji z Lugano z 1988 r. w innych aktach traktowane są jako odniesienia do niniejszej konwencji.

7. W zakresie dotyczącym stosunków między państwami członkowskimi Wspólnoty Europejskiej i terytoriami pozaeuropejskimi, o których mowa w artykule 70 ustęp 1 litera b), konwencja zastępuje Konwencję o jurysdykcji i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Brukseli w dniu 27 września 1968 r. i protokół w sprawie wykładni tej konwencji przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, podpisany w Luksemburgu w dniu 3 czerwca 1971 r., w brzmieniu ustalonym przez konwencje o przystąpieniu do przywołanej konwencji oraz przywołanego protokołu przez państwa przystępujące do Wspólnot Europejskich, z chwilą wejścia w życie niniejszej konwencji w odniesieniu do tych terytoriów, zgodnie z artykułem 73 ustęp 2.

Artykuł 70

1. Po wejściu w życie niniejsza Konwencja jest otwarta do przystąpienia dla:

a) państw, które po otwarciu niniejszej konwencji do podpisu staną się członkami Europejskiego Stowarzyszenia Wolnego Handlu, na warunkach ustanowionych w artykule 71;

b) państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej występujących w imieniu niektórych terytoriów pozaeuropejskich, które należą do terytorium danego państwa członkowskiego, lub za których stosunki zewnętrzne to państwo członkowskie odpowiada, na warunkach ustanowionych w artykule 71;

c) wszystkich innych państw, na warunkach ustanowionych w artykule 72.

2. Państwa, o których mowa w ustępie 1, pragnące zostać Umawiającą się Stroną niniejszej konwencji, składają wniosek do depozytariusza. Do wniosku, zawierającego informacje, o których mowa w artykułach 71 i 72, dołącza się tłumaczenie na język angielski i francuski.

Artykuł 71

1. Każde państwo, o którym mowa w artykule 70 ustęp 1 litery a) i b), pragnące zostać Umawiającą się Stroną niniejszej konwencji:

a) przekazuje informacje niezbędne do zastosowania niniejszej konwencji;

b) może przedłożyć oświadczenia zgodnie z artykułami I i III protokołu 1.

2. Przed złożeniem aktu przystąpienia danego państwa depozytariusz przekazuje wszystkie informacje otrzymane zgodnie z ustępem 1 pozostałym Umawiającym się Stronom.

Artykuł 72

1. Każde państwo, o którym mowa w artykule 70 ustęp 1 litera c), pragnące zostać Umawiającą się Stroną niniejszej konwencji:

a) przekazuje informacje niezbędne do zastosowania niniejszej konwencji;

b) może przedłożyć oświadczenia zgodnie z artykułami I i III protokołu 1 oraz

c) przekazuje depozytariuszowi informacje, dotyczące w szczególności:

(1) swojego systemu sądowego, w tym informacje na temat trybu powoływania i niezawisłości sędziów;

(2) swojego prawa wewnętrznego w zakresie postępowania cywilnego i wykonywania orzeczeń oraz

(3) swojego prawa międzynarodowego prywatnego w zakresie dotyczącym postępowania cywilnego.

2. Przed zaproszeniem danego państwa do przystąpienia do konwencji zgodnie z ustępem 3 niniejszego artykułu, depozytariusz przekazuje wszelkie informacje otrzymane na mocy ustępu 1 pozostałym Umawiającym się Stronom.

3. Bez uszczerbku dla postanowień ustępu 4, depozytariusz zaprasza dane państwo do przystąpienia do konwencji dopiero po uzyskaniu jednomyślnej zgody Umawiających się Stron. Umawiające się Strony starają się wyrazić zgodę najpóźniej w ciągu jednego roku od przekazania stosownego wniosku przez depozytariusza.

4. Konwencja wchodzi w życie wyłącznie pomiędzy państwem przystępującym oraz tymi Umawiającymi się Stronami, które nie wniosły żadnego sprzeciwu wobec przystąpienia przed pierwszym dniem trzeciego miesiąca od daty złożenia aktu przystąpienia.

Artykuł 73

1. Akty przystąpienia składane są depozytariuszowi.

2. W odniesieniu do państwa przystępującego, o którym mowa w artykule 70, konwencja wchodzi w życie pierwszego dnia trzeciego miesiąca od daty złożenia aktu przystąpienia. Od tego momentu państwo przystępujące uznawane jest za Umawiającą się Stronę niniejszej konwencji.

3. Każda Umawiająca się Strona może przedłożyć depozytariuszowi tekst niniejszej konwencji w języku lub językach danej Umawiającej się Strony, które będą uznawane za

autentyczne, pod warunkiem wyrażenia zgody przez Umawiające się Strony zgodnie z artykułem 4 protokołu 2.

Artykuł 74

1. Niniejsza konwencja zostaje zawarta na czas nieokreślony.

2. Każda Umawiająca się Strona może w dowolnym momencie wypowiedzieć niniejszą konwencję, przesyłając notyfikację depozytariuszowi.

3. Wypowiedzenie staje się skuteczne z końcem roku kalendarzowego następującego po upływie okresu sześciu miesięcy od daty otrzymania przez depozytariusza notyfikacji o wypowiedzeniu.

Artykuł 75

Do niniejszej konwencji dołączono następujące dokumenty:

- protokół 1 w sprawie niektórych problemów jurysdykcji, procedury i wykonywania;

- protokół 2 w sprawie jednolitej wykładni niniejszej konwencji oraz w sprawie Stałej Komisji;

- protokół 3 w sprawie stosowania artykułu 67 niniejszej konwencji;

- załączniki I-IV oraz załącznik VII, zawierające informacje dotyczące stosowania niniejszej konwencji;

- załączniki V i VI zawierające wzory zaświadczeń, o których mowa w artykułach 54, 57 i 58 niniejszej konwencji;

- załącznik VIII, w którym wyszczególniono języki autentyczne, o których mowa w artykule 79 niniejszej konwencji oraz

- załącznik IX dotyczący stosowania artykułu II protokołu 1.

Powyższe protokoły i załączniki stanowią integralną część niniejszej konwencji.

Artykuł 76

Bez uszczerbku dla postanowień artykułu 77, każda Umawiająca się Strona może zażądać rewizji niniejszej konwencji. W tym celu depozytariusz zwołuje Stałą Komisję, ustanowioną w artykule 4 protokołu 2.

Artykuł 77

1. Umawiające się Strony przekazują depozytariuszowi tekst przepisów prawnych, które powodują zmiany w wykazach zawartych w załącznikach I-IV oraz tekst uzupełnień i skreśleń w wykazie zawartym w załączniku VII, z podaniem daty ich wejścia w życie. Tekst powyższych przepisów przekazywany jest z odpowiednim wyprzedzeniem przed ich wejściem w życie, wraz z tłumaczeniem na język angielski i francuski. Depozytariusz wprowadza odpowiednie zmiany we właściwych załącznikach po konsultacji ze Stałą

Komisją zgodnie z artykułem 4 protokołu 2. W tym celu Umawiające się Strony przekazują tłumaczenie zmian na swoje języki.

2. Wszelkie zmiany do załączników V-VI oraz VIII-IX do niniejszej konwencji przyjmowane są przez Stałą Komisję zgodnie z artykułem 4 protokołu 2.

Artykuł 78

1. Depozytariusz zawiadamia Umawiające się Strony o:

a) złożeniu każdego dokumentu ratyfikacyjnego i aktu przystąpienia;

b) datach wejścia w życie niniejszej konwencji w odniesieniu do Umawiających się Stron;

c) wszelkich oświadczeniach otrzymanych zgodnie z artykułami I-IV protokołu 1;

d) wszelkich informacjach przekazanych na mocy artykułu 74 ustęp 2, artykułu 77 ustęp 1 niniejszej konwencji oraz punktu 4 w protokole 3.

2. Do notyfikacji dołącza się tłumaczenia na język angielski i francuski.

Artykuł 79

Niniejsza konwencja, sporządzona w jednym egzemplarzu w każdym z języków wyszczególnionych w załączniku VIII – przy czym wszystkie teksty są równie autentyczne - zostaje złożona w szwajcarskim archiwum związkowym. Szwajcarska Rada Związkowa przekazuje uwierzytelniony odpis każdej Umawiającej się Stronie.

PROTOKÓŁ 1 w sprawie niektórych problemów jurysdykcji, procedury i wykonywania

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY UZGADNIAJĄ NINIEJSZYM, CO NASTĘPUJE:

Artykuł I

1. Dokumenty sądowe i pozasądowe sporządzone w jednym z państw związanych niniejszą konwencją, które mają zostać doręczone osobom w innym państwie związanym niniejszą konwencją, przekazywane są zgodnie z procedurą ustanowioną w konwencjach i umowach obowiązujących między tymi państwami.

2. Właściwi funkcjonariusze publiczni państwa, w którym dany dokument sporządzono, mogą także przesyłać takie dokumenty bezpośrednio właściwym funkcjonariuszom publicznym państwa, w którym powinien się znajdować adresat dokumentu, chyba że Umawiająca się Strona, na której terytorium doręczenie ma nastąpić, nie zgodzi się na taki tryb, składając stosowne oświadczenie depozytariuszowi. W takim przypadku funkcjonariusz państwa pochodzenia przesyła odpis dokumentu funkcjonariuszowi w państwie, w którym powinien znajdować się adresat dokumentu, uprawnionemu do przekazania go adresatowi. Dokument przekazuje się w trybie określonym w prawie państwa, w którym powinien znajdować się jego adresat. Przekaz jest potwierdzany za pośrednictwem zaświadczenia przesyłanego bezpośrednio funkcjonariuszowi w państwie pochodzenia.

3. Państwa członkowskie Wspólnoty Europejskiej związane rozporządzeniem Rady (WE) nr 1348/2000 z dnia 29 maja 2000 lub Umową pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie w sprawie doręczania dokumentów sądowych i pozasądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisaną w Brukseli w dniu 19 października 2005 r., stosują w swoich wzajemnych stosunkach przywołane rozporządzenie i przywołaną umowę.

Artykuł II

1. Na jurysdykcję przewidzianą w artykule 6 ustęp 2 i artykule 11 dla powództw z tytułu rękojmi lub gwarancji oraz innych postępowań, w których przypozwane mogą być osoby trzecie, nie można się w pełni skutecznie powoływać w państwach związanych niniejszą konwencją, o których mowa w załączniku IX. Każda osoba mająca domicyl w innym państwie związanym niniejszą konwencją może być pozywana przed sądy tych państw zgodnie z przepisami, o których mowa w załączniku IX.

2. W momencie ratyfikacji Wspólnot Europejska może oświadczyć, że także w niektórych innych państwach członkowskich nie można powoływać się na jurysdykcję przewidzianą dla postępowań, o których mowa w artykule 6 ustęp 2 i artykule 11, a także przekazać informacje na temat obowiązujących w tym zakresie przepisów.

3. Orzeczenia wydane w innym państwie związanym niniejszą konwencją na mocy artykułu 6 ustęp 2 lub artykułu 11 są uznawane i wykonywane w państwach wymienionych w ustępach 1 i 2 zgodnie z postanowieniami tytułu III. Wszelkie konsekwencje orzeczeń wydanych w tych państwach dla osób trzecich wynikające z zastosowania postanowień ustępów 1 i 2 są również uznawane przez pozostałe państwa związane niniejszą konwencją.

Artykuł III

1. Szwajcaria zastrzega sobie prawo do złożenie przy ratyfikacji oświadczenia, że nie będzie stosować następującej części postanowienia zawartego w artykule 34 ustęp 2:

„chyba że pozwany nie złożył przeciwko orzeczeniu środka zaskarżenia, kiedy miał taką możliwość”.

Jeżeli Szwajcaria złoży takie oświadczenie, pozostałe Umawiające się Strony będą stosować takie samo zastrzeżenie w odniesieniu do orzeczeń wydanych przez sądy szwajcarskie.

2. Umawiające się Strony mogą, w odniesieniu do orzeczeń wydanych w jednym z państw przystępujących, o których mowa w artykule 70 ustęp 1 litera c), złożyć oświadczenie o zastrzeżeniu:

a) prawa wymienionego w ustępie 1 oraz

b) prawa organu wymienionego w artykule 39, bez uszczerbku dla postanowień artykułu 41, do zbadania z urzędu, czy istnieją podstawy do odmowy uznania lub wykonania orzeczenia.

3. Jeżeli Umawiająca się Strona dokonała w odniesieniu do jednego z państw przystępujących zastrzeżenia, o którym mowa w ustępie 2, to państwo przystępujące może złożyć oświadczenie o zastrzeżeniu tego samego prawa w odniesieniu do orzeczeń wydanych przez sądy tej Umawiającej się Strony.

4. Z wyjątkiem zastrzeżenia wymienionego w ustępie 1, oświadczenia pozostają w mocy przez pięć lat, a okres ich obowiązywania może być przedłużany na końcu takich pięcioletnich okresów. Umawiająca się Strona notyfikuje o przedłużeniu okresu obowiązywania oświadczenia, o którym mowa w ustępie 2, najpóźniej na sześć miesięcy przed końcem takiego okresu. Państwo przystępujące może przedłużyć okres obowiązywania oświadczenia złożonego na podstawie ustępu 3 dopiero po przedłużeniu okresu obowiązywania odpowiedniego oświadczenia na podstawie ustępu 2.

Artykuł IV

Oświadczenia, o których mowa w niniejszym protokole, można w dowolnym momencie wycofać, poprzez notyfikację złożoną depozytariuszowi. Do notyfikacji dołącza się tłumaczenie na język angielski i francuski. Umawiające się Strony zapewniają tłumaczenia na swoje języki. Wycofanie staje się skuteczne pierwszego dnia trzeciego miesiąca następującego po dacie tej notyfikacji.

PROTOKÓŁ 2 w sprawie jednolitej wykładni niniejszej konwencji oraz w sprawie Stałej Komisji

PREAMBUŁA

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY,

UWZGLĘDNIAJĄC artykuł 75 niniejszej konwencji,

UZNAJĄC, że istnieje ścisły związek między niniejszą konwencją, konwencją z Lugano z 1988 r. oraz aktami, o których mowa w artykule 64 ustęp 1 niniejszej konwencji,

UZNAJĄC, że Trybunałowi Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich przysługuje jurysdykcja do wydawania orzeczeń w sprawie wykładni aktów, o których mowa w artykule 64 ustęp 1 niniejszej konwencji,

UZNAJĄC, że niniejsza konwencja staje się częścią przepisów wspólnotowych, w związku z czym Trybunałowi Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich przysługuje jurysdykcja do wydawania orzeczeń w sprawie wykładni postanowień niniejszej konwencji w zakresie dotyczącym stosowania jej przez sądy państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej,

ŚWIADOME orzeczeń wydanych przez Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich w sprawie wykładni aktów, o których mowa w artykule 64 ustęp 1 niniejszej konwencji, do czasu jej podpisania oraz orzeczeń wydanych przez sądy Umawiających się Stron konwencji z Lugano z 1988 r. dotyczących tej właśnie konwencji, do czasu podpisania niniejszej konwencji,

UZNAJĄC, że równoczesna rewizja konwencji z Lugano z 1988 r. i konwencji brukselskiej, która doprowadziła do przyjęcia zmienionego tekstu tych konwencji, opierała się w dużej mierze na wyżej wymienionych orzeczeniach dotyczących konwencji brukselskiej z 1968 r. i konwencji z Lugano z 1988 r.,

UZNAJĄC, że zmieniony tekst konwencji brukselskiej został, po wejściu w życie traktatu amsterdamskiego, włączony do rozporządzenia (WE) nr 44/2001,

UZNAJĄC, że na tym zmienionym tekście opiera się również tekst niniejszej konwencji,

PRAGNĄC zapobiec, przy pełnym poszanowaniu niezawisłości sądów, rozbieżnościom w wykładni oraz doprowadzić do możliwie najbardziej jednolitej wykładni postanowień niniejszej konwencji oraz przepisów rozporządzenia (WE) nr 44/2001, które zostały w dużej mierze powtórzone w niniejszej konwencji, jak również innych aktów, o których mowa w artykule 64 ustęp 1 niniejszej konwencji,

UZGODNIŁY, CO NASTĘPUJE:

Artykuł 1

1. Sądy stosujące niniejszą konwencję i dokonujące jej wykładni uwzględniają należycie zasady ustanowione we właściwych orzeczeniach dotyczących rozpatrywanych postanowień lub podobnych postanowień konwencji z Lugano z 1988 r. oraz aktów, o których mowa w

artykule 64 ustęp 1 niniejszej konwencji, wydanych przez sądy państw związanych niniejszą konwencją oraz Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich.

2. W przypadku sądów państw członkowskich Wspólnoty Europejskiej wymóg ustanowiony w ustępie 1 obowiązuje bez uszczerbku dla ich zobowiązań wobec Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich wynikających z Traktatu ustanawiającego Wspólnotę Europejską oraz Umowy pomiędzy Wspólnotą Europejską a Królestwem Danii w sprawie właściwości sądów oraz uznawania i wykonywania orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisanej w Brukseli w dniu 19 października 2005 r.

Artykuł 2

Każde państwo związane niniejszą konwencją i niebędące państwem członkowskim Wspólnoty Europejskiej jest uprawnione do przedkładania memoriałów i uwag na piśmie zgodnie z artykułem 23 Protokołu w sprawie statutu Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, jeżeli sąd państwa członkowskiego Wspólnoty Europejskiej skieruje do Trybunału Sprawiedliwości pytanie prejudycjalne dotyczące wykładni niniejszej konwencji lub aktów, o których mowa w artykule 64 ustęp 1 niniejszej konwencji.

Artykuł 3

1. Komisja Wspólnot Europejskich ustanawia system wymiany informacji dotyczących właściwych orzeczeń wydanych na podstawie niniejszej konwencji, jak również właściwych orzeczeń wydanych na podstawie konwencji z Lugano z 1988 r. oraz aktów, o których mowa w artykule 64 ustęp 1 niniejszej konwencji. System ten jest publicznie dostępny i zawiera orzeczenia wydane przez sądy orzekające w ostatniej instancji oraz Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, jak również prawomocne orzeczenia szczególnej wagi wydane na podstawie niniejszej konwencji, konwencji z Lugano z 1988 r. lub aktów, o których mowa w artykule 64 ustęp 1 niniejszej konwencji. Orzeczenia są klasyfikowane i opatrywane streszczeniem.

System umożliwia przesyłanie do Komisji przez właściwe organy państw związanych niniejszą konwencją orzeczeń, o których mowa powyżej, wydanych przez sądy tych państw.

2. Wyboru spraw o szczególnym znaczeniu dla właściwego funkcjonowania konwencji dokonuje Sekretarz Trybunału Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich, który przedstawia wybrane orzecznictwo na posiedzeniu ekspertów zgodnie z artykułem 5 niniejszego protokołu.

3. Do czasu ustanowienia przez Wspólnoty Europejskie systemu przewidzianego w ustępie 1 Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich utrzymuje system wymiany informacji ustanowiony w protokole 2 do konwencji z Lugano z 1988 r. dla orzeczeń wydanych na mocy niniejszej konwencji i konwencji z Lugano z 1988 r.

Artykuł 4

1. Ustanawia się Stałą Komisję, złożoną z przedstawicieli Umawiających się Stron.

2. Na wniosek Umawiającej się Strony, depozytariusz konwencji zwołuje posiedzenie komisji w celu:

- przeprowadzenia konsultacji w sprawie stosunku niniejszej konwencji do pozostałych aktów międzynarodowych;

- przeprowadzenia konsultacji w sprawie zastosowania artykułu 67 konwencji, w tym w sprawie państw zamierzających przystąpić do aktów dotyczących określonej dziedziny, o których mowa w artykule 67 ustęp 1 oraz projektów przepisów, o których mowa w protokole 3;

- rozważenia kwestii przystąpienia nowych państw. W szczególności, komisja może kierować do państw przystępujących, o których mowa w artykule 70 ustęp 1 litera c), zapytania dotyczące ich systemu sądowego i wykonania postanowień konwencji. Komisja może również rozważać wprowadzenie ewentualnych zmian w konwencji, niezbędnych do jej stosowania w państwach przystępujących;

- przyjęcia wersji w nowych językach autentycznych na mocy artykułu 73 ustępu 3 niniejszej konwencji i przyjęcia niezbędnych zmian w załączniku VIII;

- przeprowadzenia konsultacji w sprawie rewizji konwencji na mocy jej artykułu 76;

- przeprowadzenia konsultacji w sprawie zmian w załącznikach I-IV i załączniku VII na mocy artykułu 77 ustęp 1;

- przyjęcia zmian w załącznikach V i VI na mocy artykułu 77 ustęp 2;

- wycofania zastrzeżeń i oświadczeń poczynionych przez Umawiające się Strony na mocy protokołu 1 i wprowadzenia niezbędnych zmian do załącznika IX.

3. Komisja ustanawia przepisy proceduralne regulujące jej funkcjonowanie i podejmowanie decyzji. Przepisy te przewidują możliwość konsultacji i podejmowania decyzji w ramach procedury pisemnej.

Artykuł 5

1. Depozytariusz może w razie potrzeby zwołać posiedzenie ekspertów celem wymiany poglądów na temat funkcjonowania konwencji, w szczególności na temat tendencji w orzecznictwie oraz nowych przepisów mogących mieć wpływ na stosowanie konwencji.

2. W posiedzeniu udział biorą eksperci reprezentujący Umawiające się Strony, państwa związane niniejszą konwencją, Trybunał Sprawiedliwości Wspólnot Europejskich oraz Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu. W posiedzeniu mogą wziąć udział także inni eksperci, których obecność zostanie uznana za wskazaną.

3. O wszelkich problemach związanych z funkcjonowaniem konwencji można zawiadomić Stałą Komisję, o której mowa w artykule 4 niniejszego protokołu, w celu podjęcia przez nią stosownych działań.

PROTOKÓŁ 3 w sprawie stosowania artykułu 67 konwencji

WYSOKIE UMAWIAJĄCE SIĘ STRONY UZGADNIAJĄ NINIEJSZYM, CO NASTĘPUJE:

1. Na potrzeby niniejszej Konwencji przepisy regulujące jurysdykcję lub uznawanie i wykonywanie orzeczeń w zakresie określonych dziedzin, które zostały lub zostaną zawarte w aktach instytucji Wspólnot Europejskich, traktowane są w ten sam sposób, co postanowienia konwencji, o których mowa w artykule 67 ustęp 1.

2. Jeżeli jedna z Umawiających się Stron jest zdania, że przepis zawarty w projekcie aktu instytucji Wspólnot Europejskich jest niezgodny z konwencją, Umawiające się Strony bezzwłocznie rozważają możliwość wprowadzenia zmian do konwencji na mocy artykułu 76, bez uszczerbku dla procedury ustanowionej w protokole 2.

3. Jeżeli Umawiająca się Strona lub kilka Stron łącznie wprowadzą niektóre lub wszystkie z przepisów zawartych w aktach instytucji Wspólnoty Europejskiej, o których mowa w ustępie 1, do prawa krajowego, takie przepisy prawa krajowego traktowane są w ten sam sposób, co postanowienia konwencji, o których mowa w artykule 67 ustęp 1.

4. Umawiające się Strony przekazują depozytariuszowi tekst przepisów wymienionych w punkcie 3. Do tekstu dołącza się tłumaczenie na język angielski i francuski.

ZAŁĄCZNIK I

Przepisy jurysdykcyjne, o których mowa w artykule 3 ustęp 2 i artykule 4 ustęp 2 konwencji, są następujące:

- w Belgii: Artykuły 5-14 ustawy z dnia 16 lipca 2004 r. o prawie prywatnym międzynarodowym,

- w Bułgarii: Artykuł 4 ustęp 1 kodeksu prawa prywatnego międzynarodowego,

- w Republice Czeskiej: artykuł 86 ustawy nr 99/1963 Sb., kodeks postępowania cywilnego (*občanský soudní řád*), z późniejszymi zmianami,

- w Danii: artykuł 246 ustępy 2 i 3 ustawy o wymiarze sprawiedliwości (*Lov om rettens pleje*),

- w Niemczech: artykuł 23 kodeksu postępowania cywilnego (*Zivilprozeßordnung*),

- w Estonii: paragraf 86 kodeksu postępowania cywilnego (*tsiviilkohtumenetluse seadustik*),

- w Grecji: artykuł 40 kodeksu postępowania cywilnego (*Κώδικας Πολιτικής Δικονομίας*),

- we Francji: artykuły 14 i 15 kodeksu cywilnego (*Code civil*),

- na Islandii: artykuł 32 ustęp 4 ustawy o postępowaniu cywilnym (*Lög um medferd einkamala nr. 91/1991*),

- w Irlandii: przepisy umożliwiające oparcie jurysdykcji na fakcie doręczenia pozwanemu dokumentu wszczynającego postępowanie podczas jego czasowego pobytu w Irlandii,

- we Włoszech: artykuły 3 i 4 ustawy 218 z dnia 31 maja 1995 r.,

- na Cyprze: artykuł 21 ustęp 2 ustawy nr 14 o sądach z 1960 r., z późniejszymi zmianami,

- na Łotwie: artykuł 27 i artykuł 28 ustępy 3, 5, 6 i 9 stawy o postępowaniu cywilnym (*Civilprocesa likums*),

- na Litwie: artykuł 31 kodeksu postępowania cywilnego (*Civilinio proceso kodeksas*),

- w Luksemburgu: artykuły 14 i 15 kodeksu cywilnego (*Code civil*),

- na Węgrzech: artykuł 57 dekretu z mocą ustawy nr 13 z 1979 r. o prawie prywatnym międzynarodowym (*a nemzetközi magánjogról szóló 1979. évi 13. törvényerejű rendelet*),

- na Malcie: artykuły 742, 743 i 744 kodeksu organizacji i procedury cywilnej – rozdział 12 (*Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili - Kap. 12*) oraz artykuł 549 kodeksu handlowego - rozdział 13 (*Kodiċi tal-kummerċ - Kap. 13*),

- w Norwegii: artykuł 4-3 ustęp 2 zdanie drugie ustawy o rozstrzyganiu sporów (*tvisteloven*),

- w Austrii: artykuł 99 ustawy o właściwości sądów (*Jurisdiktionsnorm*),

- w Polsce: artykuł 1103 i 1110 kodeksu postępowania cywilnego, w zakresie, w jakim ustalają one jurysdykcję na podstawie miejsca zamieszkania lub siedziby pozwanego w Polsce, posiadania przez niego majątku lub praw majątkowych w Polsce lub też faktu, że przedmiot sporu znajduje się w Polsce i faktu, że jedna ze stron jest polskim obywatelem,

- w Portugalii: artykuły 65 i 65A kodeksu postępowania cywilnego (*Código de Processo Civil*) oraz artykuł 11 kodeksu postępowania w sprawach z zakresu prawa pracy (*Código de Processo de Trabalho*),

- w Rumunii: artykuły 148-157 ustawy nr 105/1992 w sprawie stosunków w zakresie prawa prywatnego międzynarodowego,

- w Słowenii: artykuł 48 ustęp 2 w ustawie o prawie prywatnym międzynarodowym i postępowaniu w tym zakresie (*Zakon o medarodnem zasebnem pravu in postopku*) w związku z artykułem 47 ustęp 2 ustawy o postępowaniu cywilnym (*Zakon o pravdnem postopku*) i artykuł 58 w ustawie o prawie prywatnym międzynarodowym i postępowaniu w tym zakresie (*Zakon o medarodnem zasebnem pravu in postopku*) w związku z artykułem 59 ustawy o postępowaniu cywilnym (*Zakon o pravdnem postopku*),

- na Słowacji: artykuły 37-37e ustawy nr 97/1963 o prawie prywatnym międzynarodowym i właściwy regulamin,

- w Szwajcarii: *le for du lieu du séquestre*/*Gerichtsstand des Arrestortes*/*foro del luogo del sequestro* w rozumieniu artykułu 4 *loi fédérale sur le droit international privé*/*Bundesgesetz über das internationale Privatrecht*/*legge federale sul diritto internazionale privato*,

- w Finlandii: rozdział 10 artykuł 1 zdanie drugie, trzecie i czwarte kodeksu procedury sądowej (*oikeudenkäymiskaari/rättegångsbalken*),

- w Szwecji: rozdział 10 artykuł 3 akapit pierwszy zdanie pierwsze kodeksu procedury sądowej (*rättegångsbalken*),

- w Zjednoczonym Królestwie: przepisy umożliwiające oparcie jurysdykcji na fakcie:

a) doręczenia pozwanemu dokumentu wszczynającego postępowanie podczas jego czasowej obecności w Zjednoczonym Królestwie lub

b) posiadania przez pozwanego majątku w Zjednoczonym Królestwie lub

c) zajęcia przez powoda majątku w Zjednoczonym Królestwie.

ZAŁĄCZNIK II

Wniosek, o którym mowa w artykule 39 konwencji, można złożyć do następujących sądów albo innych właściwych organów:

- w Belgii: „tribunal de première instance” lub „rechtbank van eerste aanleg” lub „erstinstanzliches Gericht”,

- w Bułgarii: „Софийски градски съд”,

- w Republice Czeskiej: „okresní soud” lub „soudní exekutor”,

- w Danii: „byret”,

- w Niemczech:

a) przewodniczący składu sędziowskiego izby w „Landgericht”,

b) notariusz w procedurze dotyczącej orzeczenia o uznaniu wykonalności dokumentu urzędowego,

- w Estonii: „maakohus” (okręgowy sąd pierwszej instancji),

- w Grecji: „Μονομελές Πρωτοδικείο”,

- w Hiszpanii: „Juzgado de Primera Instancia”,

- we Francji:

a) „greffier en chef du tribunal de grande instance”,

b) „président de la chambre départementale des notaires” w przypadku wniosku o wydanie orzeczenia o uznaniu wykonalności notarialnego dokumentu urzędowego,

- w Irlandii: „the High Court”,

- na Islandii: „heradsdomur”,

- we Włoszech: „corte d'appello”,

- na Cyprze: “Επαρχιακό Δικαστήριο” lub, w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne, “Οικογενειακό Δικαστήριο”,

- na Łotwie: „rajona (pilsētas) tiesa”,

- na Litwie: „Lietuvos apeliacinis teismas”,

- w Luksemburgu: przewodniczący składu sędziowskiego w „tribunal d'arrondissement”,

- na Węgrzech: „megyei bíróság székhelyén működő helyi bíróság”, a w Budapeszcie „Budai Központi Kerületi Bíróság”,

- na Malcie: „Prim' Awla tal-Qorti Ċivili” lub „Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha”, lub, w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne „Reġistratur tal-Qorti” po przekazaniu przez „Ministru responsabbli għall-Ġustizzja”,

- w Niderlandach: „voorzieningenrechter van de rechtbank”,

- w Norwegii: „tingrett”,

- w Austrii: „Bezirksgericht”,

- w Polsce: sąd okręgowy,

- w Portugalii: „Tribunal de Comarca”,

- w Rumunii: „Tribunal”,

- w Słowenii: „okrožno sodišče”,

- na Słowacji: sąd odwoławczy za pośrednictwem sądu rejonowego, którego orzeczenie zostało zaskarżone,

- w Szwajcarii:

a) w odniesieniu do orzeczeń zasądzających wypłatę kwoty pieniężnej, „juge de la mainlevée”/„Rechtsöffnungsrichter”/„giudice competente a pronunciare sul rigetto dell'opposizione”, w ramach postępowania uregulowanego w artykułach 80 i 81 *loi fédérale sur la poursuite pour dettes et la faillite*/ *Bundesgesetz über Schuldbetreibung und Konkurs*/ *legge federale sulla esecuzione e sul fallimento*.

b) w odniesieniu do orzeczeń zasądzających świadczenie inne niż wypłata kwoty pieniężnej, „juge cantonal d'exequatur” compétent/ zuständiger „kantonaler Vollstreckungsrichter”/„giudice cantonale” competente a pronunciare l'exequatur,

- w Finlandii: „käräjäoikeus/ tingsrätt”,

- w Szwecji: „Svea hovrätt”,

- w Zjednoczonym Królestwie:

a) w Anglii i Walii – „High Court of Justice” lub - w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne - „Magistrates' Court” po przekazaniu przez „Secretary of State”

b) w Szkocji – „Court of Session” lub - w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne - „Sheriff Court” za pośrednictwem „Secretary of State”;

c)w Irlandii Północnej – „High Court of Justice” lub - w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne - „Magistrates Court” po przekazaniu przez „Secretary of State”

d) na Gibraltarze „Supreme Court of Gibraltar” lub - w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne - „Magistrates Court” po przekazaniu przez „Attorney General of Gibraltar.”

ZAŁĄCZNIK III

Środki zaskarżenia, o których mowa w artykule 43 ustęp 2 konwencji, można wnosić do następujących sądów:

- w Belgii:

a) w przypadku środka zaskarżenia wnoszonego przez stronę, przeciwko której orzeczenie ma być wykonane, „tribunal de première instance” lub „rechtbank van eerste aanleg” lub „erstinstanzliche Gericht”,

b) w przypadku środka zaskarżenia wnoszonego przez wnioskodawcę: „cour d’appel” lub „hof van beroep”,

- w Bułgarii: „Апелативен съд - София”,

- w Republice Czeskiej: sąd odwoławczy za pośrednictwem sądu pierwszej instancji

- w Danii: „landsret”,

- w Republice Federalnej Niemiec: „Oberlandesgericht”,

- w Estonii: „ringkonnakohus”,

- w Grecji: „Εφετείο”,

- w Hiszpanii: „Juzgado de Primera Instancia”, który wydał zaskarżone orzeczenie, aby środek zakarżenia mógł zostać rozpatrzony przez *Audiencia Provincial*,

- we Francji:

a) „cour d’appel” w przypadku orzeczeń zatwierdzających wniosek,

b) przewodniczący składu sędziowskiego w „tribunal de grande instance” w przypadku orzeczeń odrzucających wniosek,

- w Irlandii: „the High Court”,

- na Islandii: „heradsdomur”,

- we Włoszech: „corte d'appello”,

- na Cyprze: “Επαρχιακό Δικαστήριο” lub, w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne, “Οικογενειακό Δικαστήριο”,

- na Łotwie: „Apgabaltiesa” za pośrednictwem „rajona (pilsētas) tiesa”,

- na Litwie: „Lietuvos apeliacinis teismas”,

- w Luksemburgu: „Cour supérieure de justice” orzekający jako sąd odwoławczy,

- na Węgrzech: miejscowy sąd pierwszej instancji przy siedzibie sądu okręgowego (w Budapeszcie, przy centralnym sądzie rejonowym w Budzie); środek zaskarżenia rozpatruje sąd okręgowy (w Budapeszcie sąd miasta stołecznego),

- na Malcie: „Qorti ta' l-Appell” zgodnie z procedurą odwoławczą ustanowioną w *Kodiċi ta' Organizzazzjoni u Proċedura Ċivili – Kap. 12*, lub, w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne „ċitazzjoni” przed „Prim' Awla tal-Qorti ivili jew il-Qorti tal-Maġistrati ta' Għawdex fil-ġurisdizzjoni superjuri tagħha'”,

- w Niderlandach:

a) w przypadku środka zaskarżenia wniesionego przez stronę, przeciwko której orzeczenie ma być wykonane: „arrondissementsrechtbank”,

b) w przypadku środka zaskarżenia wniesionego przez wnioskodawcę: „gerechtshof”,

- w Norwegii: „lagmannsrett”,

- w Austrii: „Landesgericht” za pośrednictwem „Bezirksgericht”,

- w Polsce: sąd apelacyjny za pośrednictwem sądu okręgowego,

- w Portugalii: („Tribunal da Relação” jako sąd właściwy. Środek zaskarżenia wnoszony jest zgodnie z obowiązującymi przepisami krajowymi, w formie odwołania wniesionego do sądu, który wydał zaskarżone orzeczenie.)

- w Rumunii: „Curte de Apel”,

- w Słowenii: „okrožno sodišče”,

- na Słowacji: „okresný súd”,

- w Szwajcarii: „tribunal cantonal /Kantonsgericht / tribunale cantonale”,

- w Finlandii: „hovioikeus / hovrätt”,

- w Szwecji: „Svea hovrätt”,

- w Zjednoczonym Królestwie:

a) w Anglii i Walii – „High Court of Justice” lub - w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne - „Magistrates Court”;

b) w Szkocji – „Court of Session” lub - w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne - „Sheriff Court”;

c) w Irlandii Północnej – „High Court of Justice” lub - w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne - „Magistrates Court”;

d) na Gibraltarze – „Supreme Court of Gibraltar” lub - w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne – „Magistrates' Court”

ZAŁĄCZNIK IV

Środki zaskarżenia możliwe do wniesienia na mocy artykułu 44 konwencji są następujące:

- w Belgii: Grecji, Hiszpanii, Francji, Włoszech, Luksemburgu i Niderlandach - skarga kasacyjna,

- w Bułgarii: „обжалване пред Върховния касационен съд”,

- w Republice Czeskiej: „dovolání” oraz „žaloba pro zmatečnost”,

- w Danii: środek zaskarżenia wnoszony do „højesteret”, za zgodą „Procesbevillingsnævnet”,

- w Republice Federalnej Niemiec: „Rechtsbeschwerde”,

- w Estonii: „kassatsioonikaebus”,

- w Irlandii: środek zaskarżenia ograniczony do kwestii prawnych wnoszony do „Supreme Court”;

- na Islandii: środek zaskarżenia wnoszony do „Hæstiréttur”,

- na Cyprze: środek zaskarżenia wnoszony do Sądu Najwyższego,

- na Łotwie: środek zaskarżenia wnoszony do „Augstākās tiesas Senāts” za pośrednictwem „Apgabaltiesa”,

- na Litwie: środek zaskarżenia wnoszony do „Lietuvos Aukščiausiasis Teismas”,

- na Węgrzech: „felülvizsgálati kérelem”,

- na Malcie: nie przysługuje środek zaskarżenia do innego sądu; w przypadku orzeczeń w sprawach o roszczenia alimentacyjne „Qorti ta' l-Appell” zgodnie z procedurą odwoławczą ustanowioną w „kodiċi ta' Organizzazzjoni u Procedura Ċivili - Kap. 12”,

- w Norwegii: środek zaskarżenia wnoszony do „Hoeyesteretts Ankeutvalg” lub „Hoeyesterett”,

- w Austrii: „Revisionsrekurs”,

- w Polsce:skarga kasacyjna,

- w Portugalii: środek zaskarżenia ograniczony do kwestii prawnych,

- w Rumunii: „contestatie in anulare” lub „revizuire”,

- w Słowenii: środek zaskarżenia wnoszony do „Vrhovno sodišče Republike Slovenije”,

- na Słowacji: „dovolanie”,

- w Szwajcarii: „recours devant le Tribunal fédéral”/ „Beschwerde beim Bundesgericht”/ „ricorso davanti al Tribunale federale”,

- w Finlandii: środek zaskarżenia wnoszony do „korkein oikeus/högsta domstolen”,

- w Szwecji: środek zaskarżenia wnoszony do „Högsta domstolen”,

- w Zjednoczonym Królestwie: jeden środek zaskarżenia ograniczony do kwestii prawnych.

ZAŁĄCZNIK V

Zaświadczenie, o którym mowa w artykułach 54 i 58 konwencji, dotyczące orzeczeń i ugód sądowych

1. Państwo pochodzenia

2. Sąd albo inny właściwy organ wydający zaświadczenie

2.1. Nazwa:

2.2. Adres:

2.3. Tel./faks/e-mail

3. Sąd, który wydał orzeczenie/przed którym zawarta została ugoda sądowa*

3.1. Rodzaj sądu

3.2. Siedziba

4. Orzeczenie/ugoda sądowa*

4.1. Data

4.2. Numer referencyjny

4.3. Strony orzeczenia/ugody sądowej*

4.3.1. Nazwa(-y)/nazwisko(-a) powoda(-ów)

4.3.2. Nazwa(-wy)/nazwisko(-ska) pozwanego(-ych)

4.3.3. Nazwa(-y)/nazwisko(-a) innej(-ych) strony (stron), jeśli występują

4.4. Data doręczenia dokumentu wszczynającego postępowanie, jeżeli orzeczenie wydano zaocznie

4.5. Treść wyroku/ugody sądowej* dołączonych do niniejszego zaświadczenia

5. Nazwy/nazwiska stron, którym przyznano pomoc prawną

Orzeczenie/ugoda sądowa* jest wykonalne(-a) w państwie pochodzenia (artykuły 38 i 58 konwencji) wobec:

Imię i nazwisko:

Sporządzono w.....dnia.....

Podpis lub pieczęć .....

* Niepotrzebne skreślić

ZAŁĄCZNIK VI

Zaświadczenie, o którym mowa w artykule 57 ustęp 4 konwencji, dotyczące dokumentów urzędowych

1. Państwo pochodzenia

2. Sąd albo inny właściwy organ wydający zaświadczenie

2.1. Nazwa:

2.2. Adres:

2.3. Tel./faks/e-mail

3. Organ, który nadał dokumentowi charakter urzędowy

3.1. Organ, który uczestniczył w sporządzaniu dokumentu urzędowego (jeśli dotyczy)

3.1.1. Nazwa i oznaczenie organu

3.1.2. Siedziba

3.2. Organ, który wpisał dokument urzędowy do ewidencji (jeśli dotyczy)

3.2.1. Rodzaj organu

3.2.2. Siedziba

4. Dokument urzędowy

4.1. Opis

4.2. Data

4.2.1. sporządzenia dokumentu

4.2.2. oraz, jeśli odmienna: data wpisania dokumentu do ewidencji

4.3. Numer referencyjny

4.4. Strony dokumentu urzędowego

4.4.1. Nazwa/nazwisko wierzyciela

4.4.2. Nazwa/nazwisko dłużnika

5. Treść wykonalnego zobowiązania zgodnie z dokumentem dołączonym do niniejszego zaświadczenia

Dokument urzędowy jest wykonalny w państwie pochodzenia wobec dłużnika (artykuł 57 ustęp 1 konwencji)

Sporządzono w.....dnia.....

Podpis lub pieczęć

ZAŁĄCZNIK VII

Zgodnie z artykułem 65 niniejszej konwencji zastępuje ona w szczególności następujące konwencje:

- Traktat pomiędzy Konfederacją Szwajcarską i Hiszpanią o wzajemnym wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych i handlowych, podpisany w Madrycie w dniu 19 listopada 1896 r.,

- Konwencja pomiędzy Republiką Czechosłowacką i Konfederacją Szwajcarską o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych z protokołem dodatkowym, podpisana w Bernie w dniu 21 grudnia 1926 r.,

- Konwencja pomiędzy Konfederacją Szwajcarską i Rzeszą Niemiecką o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych, podpisana w Bernie w dniu 2 listopada 1929 r.,

- Konwencja pomiędzy Danią, Finlandią, Islandią, Norwegią i Szwecją o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych, podpisana w Kopenhadze w dniu 16 marca 1932 r.,

- Konwencja pomiędzy Konfederacją Szwajcarską i Włochami o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń, podpisana w Rzymie w dniu 3 stycznia 1933 r.,

- Konwencja pomiędzy Szwecją i Konfederacją Szwajcarską o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych, podpisana w Sztokholmie w dniu 15 stycznia 1936 r.,

- Konwencja między Konfederacją Szwajcarską i Belgią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych i arbitrażowych, podpisana w Bernie w dniu 29 kwietnia 1959 r.,

- Konwencja pomiędzy Austrią i Konfederacją Szwajcarską o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych, podpisana w Bernie w dniu 16 grudnia 1960 r.,

- Konwencja pomiędzy Norwegią i Zjednoczonym Królestwem przewidująca wzajemne uznawanie i wykonywanie orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych, podpisana w Londynie w dniu 12 czerwca 1961 r.,

- Konwencja pomiędzy Norwegią i Republiką Federalną Niemiec o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych oraz dokumentów opatrzonych klauzulą wykonalności w sprawach cywilnych i handlowych, podpisana w Oslo w dniu 17 czerwca 1977 r.,

- Konwencja pomiędzy Danią, Finlandią, Islandią, Norwegią i Szwecją o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych, podpisana w Kopenhadze w dniu 11 października 1977 r. oraz

- Konwencja pomiędzy Finlandią a Austrią o uznawaniu i wykonywaniu orzeczeń sądowych w sprawach cywilnych, podpisana w Wiedniu w dniu 21 maja 1984 r.

ZAŁĄCZNIK VIII

Języki, o których mowa w artykule 79 konwencji to: angielski, bułgarski, czeski, duński, estoński, fiński, francuski, grecki, hiszpański, irlandzki, islandzki, niderlandzki, niemiecki, litewski, łotewski, maltański, norweski, polski, portugalski, rumuński, słowacki, słoweński, szwedzki, włoski i węgierski.

ZAŁĄCZNIK IX

Państwa i przepisy, o których mowa w artykule II protokołu 1, są następujące:

- Niemcy: artykuły 68, 72, 73 i 74 kodeksu postępowania cywilnego (*Zivilprozeßordnung*) dotyczące procedury przypozwania,

- Austria: artykuł 21 kodeksu postępowania cywilnego (*Zivilprozeßordnung*), dotyczący procedury przypozwania,

- Węgry: artykuły 58-60 kodeksu postępowania cywilnego (*Polgári perrendtartás*) dotyczące procedury przypozwania,

- Szwajcaria, w odniesieniu do tych kantonów, w których obowiązuje kodeks postępowania cywilnego nie przewidujący jurysdykcji, o której mowa w artykule 6 ustęp 2 i artykule 11 konwencji: właściwe przepisy dotyczące procedury przypozwania (*litis denuntiatio*) obowiązującego kodeksu postępowania cywilnego.

W imieniu Danii

W imieniu Wspólnoty Europejskiej

W imieniu Islandii

W imieniu Królestwa Norwegii

W imieniu Konfederacji Szwajcarskiej